SUHOKRANJSKE Poti

Glasilo Občine
Žužemberk
Št. 30
Leto VIII.
julij 2008

Vinkov Vrh

Foto: Anamarija Mirtič

Z 12. seje Občinskega sveta Občine Žužemberk

Svetniki in svetnice Občine Žužemberk so se v četrtek, 24. aprila, sešli na svoji 12. redni seji Občinskega sveta Občine Žužemberk.

Svetniki so obravnavali in z veliko večino sprejeli Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o merilih za odmero komunalnega prispevka ter Odlok o oskrbi s pitno vodo v občini. Na predlog župana Franca škufce so na dnevni red uvrstili dve novi točki dnevnega reda, med drugim predlog dopolnitve razvojnega programa za leto 2008-2011, medtem ko so tehnični pravilnik o javni kanalizaciji v občini umaknili z dnevnega reda in ga bodo obravnavali na eni izmed prihodnjih sej. Še pred sprejetjem rebalansa za leto 2008 so svetniki spregovorili, pa tudi potrdili odlok, s katerim se bo ugotavljal javni interes za javno-zasebno partnerstvo pri izvedbi projektov odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Precej časa so svetniki namenili tudi pod točko vprašanja in pobude. Le-teh je bilo kar nekaj, med njimi tudi pobuda za bodoči krajinski park v zgornjem porečju reke Krke in pobuda, da bi ob sedanji gradnji kanalizacije v Žužemberku položili tudi optične kable. Svetnike je zanimala tudi prodaja nekaterih investicij, med drugim stare dvorske šole. Kljub številnim razgovorom občine in njenih organov s športnim društvom Fužina z Dvora stojijo pogajanja o gradnji novega postajališča na Dvoru, kot tudi sam odsek od gasilskega doma do križišča, kar je močno razburilo nekatere svetnike, ker obstaja po besedah župana Franca Škufce in koordinatorja Martina Grčarja velika možnost, da bodo inšpektorji sedanje postajališče sredi Dvora ukinili. Urednik

Pogajanja o gradnji novega postajališča na nekdanji Škrabčevi zemlji in sedanjem igrišču so zastala

Mag. Jelka Mrvar je poudarila, da bi ustanovitev krajinskega parka v zgornjem porečju reke Krke spodbudila turistični in trajnostni razvoj same občine, s tem pa bi se bistveno izboljšale gospodarske razmere. Hkrati s tem pa bi se povečale možnosti za pridobitev sredstev za ohranjanje te dediščine. Krajinski park hkrati pomeni območje, kjer se prepletajo številni elementi naravne in kulturne dediščine, namenjen pa je predvsem ohranjanju dediščine in krajine, kar pomeni dolgoročnejše povezovanje človeka z naravo.

13. in 14. seja KS Hinje

Na krajšem sestanku so se člani KS Hinje sestali 18. 4. 2008, ko so razpravljali o predlogih za občinska priznanja. O predlogih so se posvetovali tudi s predstavniki drugih društev v kraju, nato pa so jih poslali Komisiji za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občinskega sveta Občine Žužemberk.

14. seja je bila v nedeljo, 8. 6. 2008, ko so se člani zbrali, da se seznanijo s potekom vračanja sredstev iz Telekoma. Seje se je udeležil tudi župan Občine Žužemberk, ki je člane seznanil s stvarmi, ki so bile na tem področju že narejene in s postopki, ki jih bo potrebno opraviti v prihodnjih dneh. Ker je bila v času napeljave telefonskega omrežja KS Hinje pod Občino Novo mesto, bo potrebno najprej med občinama narediti sporazum o deležu vlaganja sredstev. Iz takratnega sporazuma je razvidno le, da sta Občina Novo mesto in KS Hinje investitorici, ne pa kolikšen del je investirala posamezna stran. O tem se je župan Franc Škufca že pogovarjal z novomeškim županom Alojzijem Muhičem, v prihodnjih dneh pa naj bi do podpisa tega sporazuma tudi prišlo. Veliko o poteku teh postopkov je povedala tudi Marija Breceljnik, ki se je predhodno pozanimala, kako so v takih primerih ravnali v drugih krajih.

Člane je zanimalo, kako se bodo ta sredstva vračala posameznikom, ko bo do tega prišlo.

Župan je razložil, da bo ves znesek nakazan občini, nato pa bodo na občinskem svetu razpravljali o tem, kolikšen delež bo dobil posameznik in kolikšen delež ostane občini. Povedal je tudi, kako so to uredili v sosednjih občinah. V nadaljevanju so člani KS Hinje županu zastavili še nekaj vprašanj in mu podali tudi nekaj predlogov.

- Glede na to, da je v KS Hinje vse več dijakov, ki imajo vsaj enkrat tedensko pouk popoldne, bi bilo smiselno poskrbeti za prevoz teh dijakov do doma, ne le do Žužemberka. Župan je pojasnil, da je potrebno vsako novo progo registrirati, kar pa je mogoče dvakrat na leto. Lahko se napiše pobudo, vendar župan je poudaril, da se bo pobuda razreševala šele decembra.

- Podan je bil tudi predlog, da se pred postajališčem Sela uredi odmakališče.

- Marija Breceljnik je člane seznanila, da je bilo s strani občine posredovano obvestilo o pisanju o selskem postajališču. G. Grčar je opozoril, da je bilo postajališče prebeljeno in da bo v primeru ponavljanja vandalizma postajališče odstranjeno. Člani so se strinjali, da se obvestila s to problematiko posreduje po gospodinjstvih.

- Član KS Hinje, Stanislav Pugelj, je opozoril na ureditev ceste Žvirče – Gmajna, ki je zelo dotrajana. Poudaril je, da na to opozarja že več let.

Župan pa je pojasnil, da se letos financira urejanje cest v drugih krajih (Boršt).

- Izvedeli smo, da bodo na cesti Ratje – Samota letos opravljena zemeljska dela.

- Člane je zanimalo tudi, kakšne so možnosti za dostop do interneta. Župan je pojasnil, da se o tem že dogovarjajo, povedal pa je tudi, da bo najtežje za vasi Sela, Vrh in Visejec, ker so vasi oddaljene od relacije, kjer nameravajo narediti povezavo med centralama Dobrepolje - Stari Log. Za prej omenjene vasi pa bodo narejeni ogledi, s katerimi se bodo strokovnjaki prepričalo o drugih možnostih internetne povezave.

- Cesta Zagradec – Žvirče naj bi se začela posodabljati v prihodnjem letu. Cesto bodo razširili in položili asfalt v širini 5,5 m.

- Javna razgrnitev zazidalnega načrta je predvidena v mesecu oktobru. Župan je zagotovil, da je postopek v teku.

- Člani so opozorili še na obkoševanje cest, urejanje bankin, odvoz kosovnih odpadkov, ki še ni bil do konca opravljen in še na nekatere stvari.

Občina Žužemberk

Vas vabi

na slovesnost ob ***prazniku Občine Žužemberk, 15. juliju****, ki bo v nedeljo, 13.7.2008, ob 21. uri, na dvorišču žužemberškega gradu.*

Vljudno vabljeni!
Župan Franc Škufca

Cenjeni občani, spoštovane občanke, prijatelji naše lepe pokrajine!

Leto je zopet naokoli in pred bližajočim se praznikom Občine Žužemberk se Vam želim iskreno zahvaliti za Vaše sodelovanje. Vaših konstruktivnih predlogov sem izjemno vesel, saj nam pomagajo k hitrejšemu razvoju in omogočajo boljši življenjski standard.

Vem, da nisem in nismo zmogli uresničiti vseh vaših želja in uskladiti vseh predlogov, vendar sem se po svojih največjih močeh trudil, skupaj z občinskim svetom in občinsko upravo, da bi Vam ustregel in pomagal.

Bliža se tudi 10-letnica ustanovitve občine in po razmisleku lahko ugotovim, da smo v teh letih naredilo ogromno delo. Žal pozabljamo na vse pridobitve in pomembne investicije tega desetletja, ki so nam in nam omogočajo boljše življenje. Bodimo ponosni na prehojeno pot in pogumno poglejmo v prihodnost.

Ob prazniku Občine Žužemberk, 15. juliju, Vam iskreno želim veliko lepih trenutkov, dobrih poslovnih uspehov, izpolnitev želja in brezskrbnih počitniških dni.

Vaš župan
Franc Škufca

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik obiskal Občino Žužemberk

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik, dr. med., je 15. maja 2008 uradno obiskal Občino Žužemberk. Ministra je sprejel župan Franc Škufca, podžupana Jože Papež in Jože Šteingel, člani odbora za okolje in prostor, javni uslužbenci, ravnateljica OŠ Žužemberk in ostali. Ministra so spremljali mag. Bernarda Podlipnik, Damjan Uranker in Darija Dolenc.

Župan Škufca je najprej predstavil značilnosti občine, v nadaljevanju pa je predstavil teme, kot so: dolgovi občine do javnega podjetja Komunala Novo mesto d.o.o. in do javnega podjetja Komunala Grosuplje v zvezi z zajetjem Globočec in s ceno vode iz tega zajetja, projekt Suhokranjski vodovod, umeščanje novih zazidalnih območij v nove prostorske dokumente ter prostorski razvoj na vodovarstvenih in zaščitenih območjih oz. krajinskih parkih, pobude za ustanovitev regijskega parka Krka - vprašanja in dileme, potrebe in možnosti za pridobitev sredstev, prizadevanja šole in občine za ekološko ozaveščenost in delovanje.

Minister Podobnik je po pozdravu poudaril, da je bila odločitev za samostojno občino dobra odločitev, saj ima občina dobro lokacijo in tudi atribute za razvoj. Glede bremen je poudaril, da se kažejo rešitve v obliki predloženih rešitev v delnem odpisu in večletnem odplačilu. Glede cene vode iz Globočca pa bo potrebno doseči dogovor. Pri tem bo ministrstvo pomagalo ter predlagalo, da se na ministrstvu skliče sestanek predstavnikov obeh komunal ter Občin Ivančna Gorica in Žužemberk. Minister je podal pobudo, da se glede poravnave dolgov poskuša s strani MOP-a apelirati na občini, ki nista za tako rešitev (predvsem Šentjernej). Pohvalil je projekt Suhokranjski vodovod, s katerim se rešuje problem oskrbe s pitno vodo Ajdovške planote ter nekaterih drugih naselij, pri tem bo ministrstvo aktivno sodelovalo in pomagalo, da se projekt realizira tudi s sofinanciranjem izdelave projektne dokumentacije.

Mag. Bernarda Podlipnik je opozorila na že sedaj visoke cene vode v občini, dvigi cen ne morejo biti avtomatizem. Pri razrešitvi teh problemov bo pomagalo tudi ministrstvo. Pri Suhokranjskem vodovodu je potrebno pospešiti aktivnosti tako, da bi bila letos jeseni pripravljena vloga in bi se lahko začelo s prvimi deli v letu 2009.

Damijan Uranker je poudaril, da glede novega občinskega prostorskega načrta na MOP ni veliko podatkov. Potrebno je predložiti gradivo, da se pridobijo smernice. Občine naj razvijajo centralna naselja in poskušajo naselja zgoščevati, saj 'šparanja' parcel za potomce ne more biti, prav tako ne razpršene gradnje. Po novi zakonodaji mora sprejemanje območij poslovnih con potekati sočasno s programom opremljanja, poseganje na nova območja ni zaželeno. Prostorsko planiranje je kompromis med razvojem in omejitvami.

Vlado Kostevc je opozoril na problem prijave stalnega bivališča v zidanicah.

Minister Podobnik je pojasnil, da se naravovarstva ni potrebno tako bati. Pri vinogradniških območjih je potrebno biti zelo pozoren, saj obstaja nevarnost, da bomo ta območja komunalno opremili, nato pa jih bodo poceni pokupili tujci. Zbrane je seznanil z razpisi za varčevanje z energijo, za gradnjo pasivnih hiš in uporabo bio mase.

Župan Škufca je podal pobudo, da se v pilotni projekt Krka vključi tudi izgradnja kanalizacije v Občini Žužemberk, predvsem možna povezava Dvora s ČN Žužemberk s tlačnim vodom.

Prav tako je bila podana pobuda sodelujočih za ustreznejšo obravnavo 3/a razvojne cestne osi Novo mesto-Kočevje- Primorska, ki bi omogočila vsesplošen razvoj tega dela Slovenije.

Ravnateljica in članica občinskega sveta mag. Jelka Mrvar je predstavila pobudo za krajinski park ter tudi na dileme in pomisleke, ki se pri tem porajajo.

Član občinskega sveta Jože Zupančič pa je podal pripombe na počasno in neustrezno obnovo regionalne ceste Ivančna Gorica-Črnomelj, na krajinski park, kar pomeni nove omejitve za prebivalce ter glede počasnega pridobivanja informacij javnega značaja.

Ob zaključku se je župan Franc Škufca vsem prisotnim, še posebej pa ministru za okolje in prostor Janezu Podobniku, prisrčno zahvalil za obisk. Po uradnem obisku si je minister ogledal še Ajdovsko planoto, kjer je še 11 vasi brez vodovoda.

VladiMir

Na vrsti je najtežji del

Žužemberški grad, eden najpomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikov na Slovenskem, bo, kot kaže, po številnih letih obnov doživel težko pričakovano sanacijo južnega, najstarejšega dela gradu. Slikovito razgibana stavbna gmota žužemberškega gradu v svojih zidovih varuje bogato in pestro stavbno zgodovino, le -ta pa bo po sanaciji porušenih južnih sestavin dobil kmalu staro obliko.

Zaradi zahtevnosti del na južni steni in kratkega roka za dokončanje del je Občina Žužemberk zaprosila za spremembo dinamike sofinanciranja s strani Ministrstva za kulturo iz naslova kulturnega tolarja, in sicer, da se sofinanciranje statično sanacijskij del na južni steni prenese v leto 2008. Že v letu 2005 je občina prejela sklep o sofinanciranju statične sanacije tudi za stolp številka 6 v letu 2008.

Po besedah direktorja Občinske uprave Vlada Kostevca so skupna sofinancerska sredstva Ministrstva za kulturo v višini 105.300 EUR, celotna vrednost pa je v višini 214.352 EUR, razliko pa krije občina iz občinskega proračuna.

Na podlagi javnega razpisa je bil izbran izvajalec statično sanacijskih del, to je SGI inženiring d.o.o., iz Ljubljane, specializirano podjetje za statično sanacijska in druga gradbena dela.

Dela potekajo pod konservatorskim nadzorom Zavoda za zaščito naravne in kulturne dediščine, statično se bo najprej sanirala južna, to je najstarejša stena gradu nad reko Krko, ki se zaključi s strehico. Na steni se odprejo in se obzidajo vse okenske odprtine.

Prav tako se statično sanira in dozida tudi stolp št. 6, to je stolp, ki je delno podrt in se nahaja ravno nad Gričarjevim mlinom. Stolp se zaključi s storžčasto streho. Na vseh strehah bo poskrbljeno tudi za odvodnjavanje meterornih vod.

Vsekakor gre za zahtevni gradbeni podvig, predvsem zaradi težko dostopnega terena in več kot 35 m visoko skalo nad reko Krko.

Z zaključkom teh del meseca oktobra pa bo žužemberški grad tudi z južne strani pridobil popolnoma novo podobo.

Foto: S.Mirtič

Dela na gradu

Pod vodstvom mojstra Markuna so obnovitvena dela na obnovi gradu letos le stekla, tako kot smo si želeli. Delavci trenutno obnavljajo najbolj kritične zidove nad reko Krko, ki jih je treba statično učvrstiti po načrtih statika inž. A Žigona. Upamo, da bo vreme kolikor toliko naklonjeno in se prekinitev ob občinskem prazniku ne bo preveč zavlekla. Z deli smo namreč v časovni zamudi, saj v letu 2007 niso bila opravljena predvidena dela.

Besedilo: Slavko Gliha, Foto:S. Mirtič

Žužemberk z okolico pravo gradbišče

Vožnja v bila teh predpočitniških dneh je v Žužemberku precej ovirana. Delavci CGP Novo mesto so pospešeno preplastili dele regionalne ceste R1- 216, ki je bila uničena zaradi izgradnje fekalne kanalizacije. Kljub oviram in težavam pa so občani potrpežljivo prenašali hrup in izmeničnega prometa, ki je deloval ob semaforjih.

Zaključna dela pri križišču Foto: S. Mirtič

Delna zapora ceste R1- 216, na odseku Krka – Žužemberk pa je tudi v vasi Prapreče. Promet bo v naslednjih mesecih potekal izmenično enosmerno, zaradi težavnosti gradnje pa bo potrebna tudi popolna zapora.

Obnova in rekonstrukcija regionalne ceste skozi naselje poteka v skupni dolžini 330 m, zajemala pa bo tako popolno posodobitev vozišča kot tudi izgradnjo pločnikov. Hkrati ob cestni posodobitvi pa bodo delavci položili tudi komunalne vode. Občina Žužemberk bo financirala izgradnjo nove javne razsvetljave, hodnike za pešce in fekalno kanalizacijo, medtem ko bo breme države (DRSC) cestišče in izgradnja meteorne kanalizacije. Projekt je vreden preko 411.000,00 evrov, dokončan pa bo predvidoma do jeseni.

Odkupi in razmerja z lastniki parcel so urejena. Boljša prometna varnost pa se obeta tudi občanom, ki živijo ob sicer zelo prometni regionalni cesti.

Razvoj kraja šepa, tudi po zaslugi nekaterih!

Občinska uprava si že dobra tri leta prizadeva za dogovor s tukajšnjim športnim društvom ŠD Fužina, da bi društvo brezplačno odstopilo zemljišče v centru Dvora, na katerem je sedaj nogometno igrišče in »črni« parkirni prostor. Umestitev državne ceste, avtobusne postaje, parkirišča za mirujoči promet in na preostanku tega zemljišča, pa uporaba v namene stanovanjske ali katere druge gradnje, ki bo po željah prebivalcev Dvora.

Osnove za brezplačen odstop dotičnega zemljišča v centru Dvora v last občini so sledeče:

- ŠD Fužina Dvor je dobilo zemljišče brezplačno v last na osnovi Zakona o društvih, predvsem pa na osnovi sklepa takratne sestave občinskega sveta, ki je večinsko glasoval za predlog na osnovi izjave ŠD Dvor, da zemljišče brezplačno odstopi občini, za potrebe uporabe v javne namene oziroma dobrobit krajanov Dvora. Mišljena je bila večnamenska dvorana, vrtec, šola ali telovadnica. Vse navedeno se je že zgradilo, vendar ne na tem zemljišču, ampak na drugih zemljiščih, ki jih je financirala občina in sofinancirala Republika Slovenija.
- Občinska uprava predlaga, da se na osnovi brezplačnega odstop zemljišča v doglednem času izgradi in preseli nogometno igrišče na področje Podružnične šole Dvor, kjer bo v nadaljnjih planskih dokumentih planiran dodatni prostor za športne dejavnosti. Do preselitve ostaja staro igrišče v uporabi. Idejna zasnova novega igrišča je že izdelana in predstavljena javnosti. Financiranje izgradnje novega igrišča bomo morali izvesti skupaj z intenzivnim pridobivanjem sredstev iz več naslovov: formiranih državnih in donatorskih sredstev ter delno iz proračuna občine.
- Ureditev avtobusne postaje na Dvoru je zahteva inšpekcij, DRSC in je potreba krajanov Dvora, da se maksimalno uredi cestnoprometna varnost.
- Ureditev parkirišča za mirujoči promet je za potrebe krajanov Dvora, obiskovalcev in predvsem naših občanov, ki koristijo parkiranje v času svojih delovnih obveznosti in je nujna.
- Obnova ceste v centru Dvora se ni realizirala v letu 2007, in če do dogovora ne pride, se ne bo realizirala niti letos. Zahteve soinvestitorja Družbe RS za ceste so jasne, varnost in še enkrat varnost v cestnem prometu. Rezervirana sredstva bodo tako ponovno porabljena v drugih občinah.
- Na osnovi lastništva dotičnega zemljišča se lahko izvedejo menjave zemljišč in delno odkupi ter s tem omogoči normalno poslovanje gostinskega lokala in avtomehanične delavnice.
- Preostanek zemljišča bi občina prodala na dražbi, in sicer s strogimi zahtevami do potencialnih kupcev, saj bodo namen gradnje morali 100% prilagoditi prostorskim aktom in željam oziroma zahtevam krajanov Dvora!
- Naselje Dvor moramo urediti funkcionalno, varno in maksimalno prilagojeno uporabnikom in krajanom Dvora.
- Nedoslednosti in natolcevanja nekaterih (tudi v občilih javnega obveščanja) lahko potrdimo z realnim komentarjem:
- Izdelovalec projekta (družba Topos d.o.o.) se mora držati pravil in zakonov pri projektiranju. DRSC, ki mora dati soglasje na projekt, nima nobenih pripomb. Vedeti moramo, da projektirana avtobusna postaja zadosti avtobusnemu prometu iz smeri Novo mesto, Ljubljana in Kočevje. Parkiranje avtobusov na postaji je v smislu parkiranja turističnih avtobusov in ne nekakšnega nočnega parkiranja kateregakoli avtoprevoznika.

To bo jasno definirano z znaki in po potrebi sankcionirano s strani dotične inšpekcije. Pustimo že enkrat nevoščljivost na strani! Pustimo vsaj teh nekaj naših pogumnih podjetnikov, da delajo. V njihovih firmah dela kar nekaj naših občanov! Ali je cilj, da občino »pometemo« in v smetnjak odvržemo vse te presnete podjetnike, ki nam »kvarijo« razpoloženje in s svojim delovanjem oziroma celo že s svojo prisotnostjo v nekaterih vzbujajo negativna čustva, kot so zavist in nevoščljivost, pa še bi se kaj našlo!

Še bolj bi moralo biti poznano to, da v naši samoupravni lokalni skupnosti manjka še veliko osnovnih, skorajda z ustavo zagotovljenih dobrin, naj poudarimo samo pitno vodo. Ne znamo si predstavljati in opravičevati prerazporeditev proračunskih sredstev v projekt nogometnega igrišča v 100% deležu.

Za konec samo še izjava uspešnega podjetnika z Dvora, ki jo je podal na razširjenem sestanku v dvorski večnamenski dvorani v sklopu projekta SPRO (Strategije prostorskega razvoja Občine Žužemberk) pred cca 2 leti, na osnovi predstavljenih strokovnih dejstev stanja na Dvoru: «**Navsezadnje lahko na osnovi dejstev ugotovimo, da smo največji zaviralci razvoja v občini – mi sami**!« Čas je, da besedo »zaviralci« zamenjamo s »pospeševalci«!

Lahko bi zaključili, **občini se ne mudi, mudi se Dvorjanom!**

Glede na razvoj celotne občine lahko rečemo, da je naselje Dvor v preteklem obdobju pridobilo največ, tudi po zaslugi aktivnih krajanov Dvora. Naštejmo: kulturna dvorana z muzejem, nova šola z vrtcem in povečano večnamensko telovadnico, skorajda končano obnovo obeh državnih cest in mostu čez Krko, pa tudi začeto investicijo v javno razsvetljavo, javno kanalizacijo, oporne zidove in pločnike.

Dober gospodar teži k temu, da vsako delo opravi do konca. Občinska uprava, ki je servis občanom, je pripravila projekte za dokončno ureditev državne ceste skozi Dvor z ureditvijo križišča v centru Dvora, avtobusne postaje, odvodnjavanja meteorne vode in delno že primarni kanalski vod za fekalno kanalizacijo. S tem bi naselje dobilo urejeno infrastrukturo, s tem pa tudi boljšo prometno varnost!! Po zaključku in plačilu teh del, ostane še delo na projektu fekalne kanalizacije s čistilno napravo in obnovo vodovodnega sistema.

V sklopu širšega območja Dvora pa lahko navedemo še, da je področje obrtno-poslovne cone na Jami odkupljeno. Intenzivno se dela na pridobivanju investitorja v infrastrukturo v coni in seveda potencialnih podjetnikov za investicijo v proizvodne obrate. Za širše območje Dvora se izdeluje tudi Urbanistični načrt Dvora z okolico, ki bo sestavni del celovitega Občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk.

Franc Škufca, župan

Rezultati prošnje za podatke o parkiranju vozil

V prejšnji, 29. številki Sp smo objavili prošnjo, da nam pošljete vaše potrebe po parkiranju osebnih vozil in sicer tistih naših občanov, ki parkirajo vozila v Žužemberku ali na Dvoru in se nato odpravijo na delo z avtobusom s kolegi ali peš.

Dobili smo tri (3) individualne prijave za Žužemberk in eno kolektivno (tri vozila) od naših uslužbenk na banki, ravno tako za Žužemberk.

Takemu odzivu bi lahko preprosto rekli: ČUDEŽ! Zakaj? V Žužemberku imamo na »placu« vsaj 25 do 30 vozil, ki so parkirana vsaj polovico dneva. Približno enako je na Dvoru. Poziv je bil zelo resen in dobronameren. Kako naj sicer prostorsko planiramo prometno ureditev naših dveh večjih krajev!? Kako naj vam, ki imate te življenjske potrebe zagotovimo parkirno mesto, če vas »ni«!?? Najkasneje v letu dni bo namreč parkiranje na trgu v Žužemberku omejeno na cca 2 uri od 06:00 pa do 16:00.

Zaradi tega vas ponovno vljudno prosimo, da tisti, ki se vas ta zadeva tiče, poiščete v kotu za mizo prejšnji izvod SP in pošljete izpolnjen odrezek na občino na Oddelek za komunalo in urejanje prostora.

Martin Grčar
ceste@zuzemberk.si

Udeležba na strokovnem posvetu

Ravnanje z odpadki

Dne 10. in 11. junija 2008 sem se udeležil Strokovnega posveta RAVNANJE Z ODPADKI na Bledu. Posvet je v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor organizirala Agencija za management.

Prvi dan je posvet moderiral **g. dr. Jani Zore, univ. dipl. inž**., ki je najvidnejši strokovnjak v Sloveniji na področju ravnanja oziroma bolje, gospodarjenja s komunalnimi odpadki.

Pozdravni govor in otvoritev posveta je izvedla **ga. mag. Bernarda Podlipnik**, generalna direktorica Direktorata za evropske zadeve in investicije na MOP-u. Poudarila je velik pomen in pravilne usmeritve pri ravnanju z odpadki v Sloveniji, s poudarkom na jasno določenih mestih za obdelavo in predelavo ter odlaganje odpadkov v regijskih centrih.

G. dr. Jani Zore je v svojem referatu poudaril ključne sestavine gospodarjenja z odpadki, in sicer politika, zakonodaja, ekonomika, odnosi z javnostmi ter ravnanje z odpadki. Kot dobrega poznavalca dotične problematike, ki že vrsto let aktivno deluje na tem področju, je v svojem izvajanju nanizal veliko zadev, ki kažejo, da smo na pravi poti. V roku do maksimalno 3 let bo naša država regijsko tako opremljena, da bomo lahko gospodarili z odpadki in s tem zadovoljili vse zakonsko že sprejete norme.

Ga. Irena Koželj iz MOP-a je predstavila nove predpise s področja ravnanja z odpadki. Krovni zakon je Zakon o varstvu okolja, ki je zahteval spremembe podzakonskih aktov in zato je bila sprejeta Uredba o ravnanju z odpadki (Ur.list RS, št.34/08, z dne 07.04.2008). Vsi ostali akti oziroma odredbe pa so v javni obravnavi.

Ga. mag. Bernarda Podlipnik je zelo dobro in strokovno s pomočjo power pointa razložila REGIJSKI KONCEPT RAVNANJA Z ODPADKI (OP BIOO – operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje 2009 do 2013. Koncept sloni na kvalitetnem ločenem zbiranju odpadkov na izvoru in na 15 regijskih centrih I. in II. reda, v katerih bo postavljena tudi potrebna oprema za obdelavo odpadkov pred odlaganjem. Poudarjeno je bilo tudi financiranje regijskih centrov s pomočjo EU, države in dotičnih občin.

Ga. Nives Macerl, univ. dipl. prav., iz Agencije RS za okolje, ki deluje v okviru MOP-a, je predstavila sistem Okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov. Osnova sistema je, da vse plača povzročitelj in da se dajatve na občinah porabijo namensko. Zavedamo se, da prisila na tem področju ne obrodi sadov in bo veliko večji uspeh, če bo več narejenega na osveščanju onesnaževalcev.

Ga. Tatjana Bernik, univ. dipl. biol., dir. inšp. za okolje in naravo iz Inšpektorata RS za okolje in prostor je razložila ukrepe in probleme pri inšpekcijskih nadzorih ravnanja z odpadki. Poudarek je bil na nalogah lokalnih skupnosti, ki morajo vzpostaviti dobre tehnične standarde za zagotavljanje sistema ločenega zbiranja odpadkov v gospodinjstvih.

G. Karel Lipič, univ. dipl. ing., iz ZEG-a je predstavil delovanje nevladnih organizacij na področju ravnanja z odpadki s poudarkom na javnosti dela vseh institucionalnih organov na državnem in lokalnem nivoju.

Ga. Gordana Ristin in g. Rudi Tavčar sta predstavila delovanje mediacije v primeru Tenetiše. S pomočjo tega izvensodnega postopka poravnave sta uspela zadevo zaključiti kompromisno z občutkom vseh vpletenih strani, da so vsi nekaj pridobili oziroma da ni bil nihče opeharjen.

Ga. dr. Marinka Vovk je predstavila praktične izkušnje pri uvajanju sistema DOOR – TO-DOOR za ločevanje komunalne odpadne embalaže iz gospodinjstev. Sistem temelji na »rumeni vreči«, v katere v gospodinjstvih ločeno zbirajo odpadke. Vreče se odvažajo dva do trikrat tedensko izpred objektov. Praksa je pokarala zelo dober učinek. Je pa problem, če so povzročitelji – gospodinjstva in ostali, zelo razpršeni po prostoru. Odvoz je namreč čedalje dražji. V naši občini je ekonomičnost nemogoče doseči.

Drugi dan posveta je razprave moderirala **ga. mag. Bernarda Podlipnik.** Na začetku smo skupaj predebatirali že obdelano strokovno tematiko.

G. Dušan Vojnovič, sekretar na MOP-u, je razlagal način priprave investicijskih programov na področju investicij ravnanja z odpadki. Evropska komisija bo letos izdala nov priročnik za izdelavo analize stroškov in koristi investisijskih projektov**. Priročnik bo obsegal 400 strani.** Že sam obseg priročnika pove, da je priprava projektov izredno zahtevna in odgovorna naloga.

G. Bojan Drnovšek, univ. dipl. ing. gr., je razložil primer kohezijskega projekta na področju ravnanja z odpadki na primeru nadgradnje reg. centra za ravnanje z odpadki v Ljubljani.

Nato so sledili referati oziroma predstavitve naslednjih regijskih centrov za ravnanje z odpadki: Celje, Novo mesto, Puconci in centra na Koroškem. Vsi projekti so v fazah zaključevanja. **G. Franc Klobučar, direktor** našega centra CeROD, je referiral zaključek prve faze projekta, to je novega odlagališča in sanacijo stare deponije in nakazal nadaljevanje projekta druge faze, ki vsebuje mehansko biološko obdelavo odpadkov in posebno čistilno napravo za izcedne vode. Dolenjci se lahko pohvalimo, da smo na tem področju složni s skupno vizijo za vsaj 35 let vnaprej.

OBČINSKA UPRAVA OBČINE ŽUŽEMBERK

URADNE URE:
ponedeljek, od 7.30 do 14.30
sreda, od 7.30 do 16.30
petek, od 7.30 do 13.30

www.zuzemberk.si

Zaključek

Posvet je bil resnično na najvišjem nivoju. Ministrstvo se zaveda velike odgovornosti na področju odpadkov in želi odgovornost »prenesti«, bolje rečeno vcepiti tudi na lokalni nivo bodočih regij oziroma občin, ki so po zakonu dolžne organizirati ekonomično delovanje na področju zbiranja, ločevanja in odlaganja odpadkov. V vsem tem se skriva še snovna izraba odpadkov pred odlaganjem in njih izkoristek v namen pridobivanja energije ali porabe pridobljenih humuznih frakcij.

V naši občini nas čaka še veliko dela, predvsem sodelave z javnostmi, da bomo na področju ločevanja odpadkov dosegli želeni nivo. Vsa pot odpadkov je namreč pogojena z ločevanjem na izvoru – v gospodinjstvih. Če ne bomo vsi in vsak posebej odpadkov ločevali, se nam bo ekonomika gospodarjenja podrla in nas vse finančno močno prizadela.

Skupaj z JP Komunalo pripravljamo aktivnosti, ki bi morale v roku 2 do 3 let pokazati prve rezultate na kvalitetnem ločevanju odpadkov na izvoru. Vse občane pa vljudno prosimo, da spremljate vse informacije in se aktivno odzivate na vse probleme, ki jih opazite na terenu. Upoštevali bomo vse konstruktivne predloge. Hkrati prosimo, da uporabljate naš ZBIRNO RECIKLAŽNI CENTER, ki je vrhunsko urejen in je s svojim delovanjem občutno razbremenil posle na kosovnih odpadkih in predvsem »očistil« naše okolje. Ostaja nam le še rešitev starih bremen – črnih odlagališč.

Občanke in občani! Če kogarkoli karkoli zanima na področju ravnanja z odpadki v naši občini, vljudno prosim, da se javite na spodnji naslov.

Martin Grčar
(031-777-880)
(07-3885-191)
(ceste@zuzemberk.si)

TELEGRAFSKO O KOMUNALNIH ZADEVAH ŠT. 04

Se opravičujem, ker so zadeve res podane v »telegrafskem« slogu – zelo na kratko. Obljubljam, da bo jesensko poročilo izčrpno in precizno, z vsemi podatki!

Vodovod

Vodovod Reber - Zalisec

Glede na razpoložljiva regijska sredstva planiramo izvedbo v letu 2008. Do konca leta mora biti vsa vas, razen posamičnih gradenj na desni strani ceste Žbk – Bič in sam Zalisec, priključeni na vodovodno omrežje. Ostalo bomo nadaljevali naslednje leto.

Vodovod Zgornji Cvibelj

Projekt se korigira. Zaključeno predvidoma do konca 2008.

Fekalna kanalizacija

Projekt od občinske stavbe do Zafare. Dela so do križišča pri šoli v zaključni fazi. Po preizkusu črpališča in tlačnega ter gravitacijskega voda bomo začeli s priključevanjem objektov. Občane bomo pravočasno obvestili.

Cestna infrastruktura

Državne ceste

Prapreče bomo skupaj z DRSC izvedli v letu 2008. Projekt se izvaja.
Financiranje:
DRSC 253.000 EUR (cesta, meteorna)
Občina ŽBK: 83.000 EUR (pločniki, JR)
Občina ŽBK: 75.000 EUR (fekalna kanalizacija)

Avtobusna postaja Žužemberk. Izdeluje se projekt, ki bo centralno avtobusno postajo umestil v prostor med veterinarsko ambulanto in gasilskim domom. Zemljišče je v lasti občine.

Cesta čez Dvor. Projekt je korigiran. V naslednjih dneh bomo skupaj z DRSC dokončno dorekli tehnična vprašanja. Zemljišča se že odkupujejo.

Občinske ceste in postajališča

Občinska cesta Boršt - Veliki Lipovec. Cesta se sanira in sicer letos do vrednosti cca 30.000 EUR. Naslednje leto bo sanacije deležna druga polovica.

Hinje in Sela pri Hinjah. Postavili smo 2 avtobusni postajališči na že izvedene temelje. Nadstrešnico pri Selih pri Hinjah so uporabniki – učenci že popolnoma demolirali. Vse bele stene notranjosti postajališča so popisali in popackali z različnimi barvami. Poslali smo strogo opozorilo na šolo Prevole, da v primeru, če povzročitelji ne bodo v kratkem popolnoma odstranili packarije in vse prebarvali nazaj na belo, da bomo nadstrešnico fizično odstranili in jo postavili tam, kjer jo potrebujejo in bodo zanjo skrbeli kot za svojo. V samih Hinjah ni teh problemov.

Cesta v cono Žužemberk. Projekt je v intenzivni fazi izvedbe.

Krak –C v Stranski vasi. Pogodba je podpisana v višini 59.000 EUR. Ena stranka še ni podpisala pogodbe z občino. Upamo, da se bomo v kratkem dogovorili in s tem lahko štartali s projektom.

Komunalni odpadki

Pričakujemo dobavo novih kontejnerjev in eko otokov. Po potrebi jih bomo postavili po terenu.

Pokopališča in vežice

Veliko Lipje. Letos planiramo vsaj izdelavo idejnega projekta.

Šmihel. Letos izdelava idejnega projekta in odkup zemljišča od RKC.

Vse ostale informacije glede komunale in infrastrukture:

Kontakt: Martin Grčar
031-777-880, 07-3885-191
ceste@zuzemberk.si

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33
8360 Žužemberk
e-mail:suhokranjske.poti@zuzemberk.si

Policija vsetuje

Ob začetku turistične sezone, ko zapuščamo svoje domove in odhajamo na oddih v različna letovišča ali druge kraje, v katerih začasno »pozabljamo na vsakodnevno delo in na(d)loge«, je prav, da se zavemo in ustrezno zavarujemo premoženje, ki ga ta čas puščamo doma, ponavadi nenadzorovanega. Svetujemo Vam, da domove ustrezno zavarujete pred eventualnimi vlomilci - ne puščajte odprtih ali priprtih oken, ne puščajte predmetov, ki bi jih storilci lahko uporabili za izvrševanje kaznivih dejanj (lestve, razno orodje), poskrbite za redno praznjenje poštnih nabiralnikov, spreminjanje položaja rolet ter zaprosite sorodnike oz. sosede, da objekte po zmožnostih opazujejo.

Glede na dejstvo, da je v poletnem času na cestah zelo povečano število udeležencev v prometu, predvsem pa kolesarjev in voznikov koles z motorjem ter voznikov motornih koles, s čimer se povečuje tudi možnost prometnih nesreč, ki so ponavadi posledica neupoštevanja prometnih pravil, je prav, da Vas opozorimo tudi na prometno (ne)varnost. Z višanjem stopnje naše zavesti, poznavanjem in upoštevanjem cestno prometnih predpisov bomo skupaj prispevali k boljši prometni varnosti in s tem posledično zmanjševanju prometnih nesreč.

(Vse preveč je prometnih nesreč s tragičnim koncem, foto PPP Novo mesto)

V primeru, da ugotovite ali zaznate nepravilnostih na cesti ali situacije, ki bi lahko povzročile v prometno nesrečo (nepravilna stran hoje, nepravilna stran vožnje, objestna vožnja…..), lahko obveščate POLICISTE na INTERVENTNI ŠTEVILKI POLICIJE 113 ali ANONIMNI TELEFONSKI ŠTEVILKI 080-1200.

SKUPAJ ZA VARNOST - VAŠA POLICIJA

Vodja policijskega okoliša
Albert Lah

Rezultati ankete o varovanju okolja in ravnanju z odpadki v Občini Žužemberk

V zadnjih Suhokranjskih poteh je bila kot posebna priloga vsem gospodinjstvom v naši občini poslana anketa, katere namen je bil, da občinska uprava pridobi čimveč podatkov na področju ravnanja z odpadki in delno tudi o urejenosti našega okolja, kot ga vidite vi, občani.

Zbir rezultatov oziroma podatkov iz ankete pa naj bi bilo tudi vodilo pri nadalnjem uspešnem delu občinske uprave s ciljem ekonomičnega in kvalitetnega ravnanja s komunalnimi odpadki v naši lokalni skupnosti.

Kljub sorazmerno bogatemu nagradnemu fondu (108 kosov pizze, 10 stiskalnic za plastenke in 20 knjižnih nagrad), ki so ga prispevali poslovni partnerji naše občine, je bilo vrnjenih izredno malo izpolnjenih anketnih listov. Težko je najti pravi vzrok. V naši občini **je cca 1.600 gospodinjstev**, vrnjenih pa je bilo le 90 izpolnjenih anket. Seveda ni bil namen, da se ankete izpolnjujejo zaradi žrebanja nagrad. Želja je bila, da se pridobi čimveč kvalitetnih podatkov. Treba pa je povedati, da so nekateri občani vzeli zadevo zelo resno in dodatno izpolnili tudi 20. točko ankete, ki se je nanašala na splošno o vseh vprašanjih, ki v anketi niso bila konkretno postavljena.

Na kratko vas informiramo o rezultatih ankete na bistvena zastavljena vprašanja:

- Ali ste dovolj obveščeni o ravnanju z odpadki v naši občini? 62% vas je odgovorilo pozitivno, ostali pa premalo oziroma nepravilno. *Naloga občinske uprave je, da se pripravi pravilna strategija obveščanja občanov.*

- Kaj je po vašem mnenju vzrok za nered okoli zabojnikov za odpadke? 50% vas je odgovorilo, da je premalo zabojnikov, ostala polovica pa, da je vzrok v nepazljivem odlaganju. *Naloga vseh nas je, da se okrog zabojnikov vzdržuje red in da se na nekaterih zbiralnih mestih poveča volumen zabojnikov.*

- Vaše mnenje o ekoloških otokih v občini? Iz odgovorov lahko sklepamo, da na tem področju zadeve niso urejene. *Uredili bomo več eko otokov, jih redno praznili (Komunala) in s tem pripomogli k večji količini ločeno zbranih odpadkov. Projekt eko otokov je rešen le pri šolskih objektih.*

- Ali ste pripravljeni ločeno zbirati in odlagati komunalne odpadke? Polnih 97% vas je odgovorilo pozitivno! Od tega bi vas 35% biološke odpadke kompostiralo doma, kar je seveda samoumevno, ker nas ima večina vsaj vrt, če že ne njivo, kjer kompost vedno prav pride! *Ločeno zbiranje komunalnih odpadkov bo kaj hitro z odredbo uzakonjeno. V nasprotnem primeru se bomo »utopili« v lastnih odpadkih!*

- Ali ste že odložili odpadke v ZRC Žužemberk? 67% vsa je odgovorilo z ne, še nikoli. *Naš Zbirno reciklažni center je urejen po vseh EU normah in lahko se pohvalimo, da svojo funkcijo odlično opravlja. Vzemimo samo primer ene frakcije: izrabljene avtomobilske pnevmatike. V 7 mesecih smo zbrali 2 ogromna avto kontejnerja, ki jih je koncesionar zastonj odpeljal na zbirališče v Prekmurje. Vsaj 30% teh gum bi ležalo po gozdovih in grapah.*

- Delovni čas, možnost odlaganja, kaj se odlaga v ZRC? Iz vaših odgovorov je razvidno, da je približno 50% populacije zadovoljno z delovnim časom in hkrati z vsemi potrebnimi informacijami. *Naloga je, da se maksimalno poveča informatika in seznanitev vseh občanov o načinu in možnostih odlaganja odpadkov v ZRC Žužemberk. Poskušali bomo tudi z enotedensko akcijo »odprtih vrat«, ko bo ZRC odprt ves teden, z možnostjo pridobitve vseh informacij.*

- Ali veste, kam se odvažajo komunalni odpadki iz naše občine? Izredno zanimivo vprašanje in še bolj zanimivi odgovori, ter vaša želja po poznavanju stvari! Le 38% vas je odgovorilo pozitivno. *Poskušali bomo nazorno pokazati potek zbiranja, ločevanja in odlaganja odpadkov. V okviru možnosti bomo organizirali ogled odlagališča CeROD pod strokovnim vodstvom.*

- Odločite se za vam najprimernejši način odlaganja oz. zbiranja ločenih frakcij: 67% vas je odgovorilo, da bi zbirali v posebne posode in že ločene frakcije odlagali na eko otokih. *Odgovori so zanimivi, ker (lahko rečemo) na vsem svetu še ni iznajden 100% način, kako uspešno ločevati odpadke na izvoru. Strategija tako občinske uprave kot tudi Komunale je zelo podobna vašemu večinskemu mnenju.*

- Vprašanje na temo naših 8 pokopališč in vežic (urejenost): Le 5 % vas ni zadovoljnih z redom in urejenostjo pokopališč in vežic. *Stanje seveda ni idealno, vendarle moramo poudariti, da je tako vaše, kot tudi mnenje občinske uprave, da izbrani koncesionar zelo dobro opravlja svoje delo in da smo lahko ponosni, da so naša pokopališča lahko marsikateremu za zgled. Glede na veliko število zunanjih obiskovalcev, pa so tudi dobro ogledalo naše občine. S skupnimi močmi pa bomo zadevo še izboljšali.*

- Vprašanje glede črnih odlagališč odpadkov v naši občini: Več kot 50% vas je odgovorilo, da ne pozna črnih odlagališč in več kot 63% predlaga, da se črno odlaganje strogo kaznuje. *Prvi odgovor je dokaj logičen, saj smo pospravili in uredili večino črnih odlagališč, ki so vidna iz cest in poti. Ostalo nam je še sanacija 2 večjih odlagališč. Res pa je tudi to, da se na pospravljen teren smeti ne vračajo več.*

Na zadnje vprašanje oziroma bolj vaše mnenje pa smo prejeli kar nekaj zanimivih in vsekakor upoštevanja vrednih pobud:

- Redno čiščenje avtobusnih postajališč v širšem obsegu.
- Zbiranje parafinskega olja od vinogradnikov.
- Organizacija očiščevalnih akcij.
- Organizacija sestankov po vaseh v smislu osveščanja občanov.
- Priznanja za lepo urejene objekte in okolico.
- Razglasiti dan za čisto in urejeno Suhi krajino
- Okrepitev redarske službe.
- Tematske seminarske naloge na temo okolja.
- Opozoriti lastnike domačih živali (psov), da lastnik zanje skrbi in odgovarja
- Opozoriti lastnike živih mej in vseh sort ograj ob poten in ulicah, da se odmikajo od cestišča.
- Pripraviti in organizirati možnost odlaganja gradbenih nenevarnih odpadkov.
- Z odlokom urediti »hišne odpade« na privatnih dvoriščih in vrtovih.
- Možnost odlaganja nevarnih odpadkov v naš ZRC.
- Plačilo po količini odpadkov.
- Objava črnih točk v SP s sliko in komentarjem.
- Nujna ureditev mirujočega prometa v Žužemberku in na Dvoru.
- Postavitev košev za smeti in seveda redno praznjenje.
- Večkratni odvoz kosovnih odpadkov.
- Vikendaše bolje informirati o sistemu zbiranja odpadkov v občini.

Kot vidimo, je prispelo zelo veliko pametnih predlogov! Vse bomo temeljito preučili in s povratno informacijo v SP obvestili javnost o realizaciji oziroma o tem, zakaj predlog ni uresničljiv.

In zdaj še o zasluženih nagradah. Komisija je dne 19.06.2008 ob 12:00 uri izžrebala vse nagrajence. Zaradi pomanjkanja časa bodo vsi naslovi nagrajencev objavljeni na naši spletni strani. Obvestila o nagradah pa bo vsak posameznik dobil po pošti na dom.

Nagrade, pizze, lahko s prejetim bonom vnovčite v gostilni Zupančič v Žužemberku.

Nagrade, stiskalnice za plastenke in knjige lahko s prejetim bonom dvignete na občini.

Nenagrajenih je bilo 19 anketnih listov. V roku 1 meseca bomo poskušali tudi tem občanom po pošti poslati vsaj simbolično darilo, če bomo le pridobili sponzorja.

Vsem sodelujočim najlepša hvala! Občanom, ki niso odgovorili na anketo pa le v razmislek, zakaj ne sodelovati pri varovanju okolja, zakaj ne sodelovati pri zadevi, kot je zbiranje in ločevanje komunalnih odpadkov in urejanja naše okolice??? Vprašanje je preprosto, odgovoriti nanj pa ne. Vsak posameznik sestavlja celoto in pri verigi le en slab člen podre vso zgodbo. Enako je tudi pri nas oziroma pri vas, na vasi. Le ena podrtija sredi vasi izniči vsa prizadevanja vseh ostalih vaščanov. Imamo kar nekaj takih »svetlih« primerov. Resno bo potrebno razmisliti o občinskem odloku, ki bo prvič opozorilno drugič pa prisilno uredil take in podobne nečednosti.

Veliko bomo morali postoriti predvsem na obveščanju in osveščanju ter povečanju tehnično – tehnoloških možnosti na področju ravnanja z odpadki. Naloga je zahtevna in mora stalno potekati. Računamo predvsem na mladi rod, ki trenutno »guli« osnovnošolske klopi in vrtce. Sodelovanje z obema ravnateljicama je odlično in se ne bojimo, da bo v prihodnje obrodila sadove tudi na zelo občutljivem ekološkem področju.

Martin Grčar
ceste@zuzemberk.si
031-777-880

Informacija o prodaji stare šole Dvor

Ker se v javnosti pojavljajo popolnoma neosnovane novice in informacije o prodaji stare šole Dvor, vsem zainteresiranim v nadaljevanju navajamo celoten postopek, ki je potekal po pravilih in predvsem po zakonsko predpisanih pravilih:

Ko je pred leti padla odločitev na takratnem Občinskem svetu, da se na Dvoru gradi nova šola, je bilo tudi sklenjeno, da se stari objekt odproda in sredstva nameni za gradnjo novega objekta, kar je logično in je bilo v dogovoru z Ministrstvom RS za šolstvo tudi dogovorjeno. Različna mnenja o uporabi starega objekta, kot so klubski prostori, prostori za društva ali celo za dom za ostarele so strokovno neosnovani. Problem objekta je sevanje radona, nefunkcionalna gradnja, ni ne hidro ne toplotne izolacije in za marsikatero navedeno in ostale dejavnosti ni pripadajočega funkcionalnega zemljišča. Skratka za javne potrebe objekt ni primeren.

Prvi javni razpis za prodajo objekta je bil na osnovi Komisije za gospodarjenje s stvarnim premoženjem občine in na osnovi na svetu sprejetega plana prodaje nepremičnin za leto 2006, objavljen v Uradnem listu že leta 2006. Cenilna vrednost je bila 43.630.000,00 SIT. Na razpis ni bila poslana nobena ponudba.

V Uradnem listi št. 23 od 07.03.2008 je bila objavljena nova ponudba za javno zbiranje ponudb in sicer na osnovi nove strokovne cenitve objekta s pripadajočim zemljiščem v višini 125.000,00 EUR. Potencialni kupec plača tudi vse stroške pogodbe. Na razpis so se javili trije (3) ponudniki in sicer po predpisi v zaprti ovojnici. Komisija v sestavi Juršič Franci, Martin Grčar in Marjan Romih, ki jo je imenoval župan Škufca s sklepom, je dne 01.04.2008 odprla ovojnice in izdelala zapisnik. Vse tri ponudbe so bile pravočasne in pravilne. Komisija je predlagala županu, da se posel sklene z najugodnejšim ponudnikom, to je s firmo Jakles Dvor d.o.o., Dvor 11. Vsem ponudnikom je bilo poslano obvestilo o izbiri.

Po preteku zakonskega roka, ki je minil brez pritožb, je župan na osnovi predloga komisije izdal sklep o izbiri najugodnejšega ponudnika. Pripravila se je prodajna pogodba za prodajno vrednost 134.400,00 EUR, ki jih je najboljši ponudnik v celoti plačal na račun občine 19.06.2008. Na tej osnovi bo tudi vložen predlog na ZK, za vpis novega lastnika.

V vednost mogoče samo še to, kaj naj bi novi lastnik počel z objektom. To je sicer povsem njegova zadeva. Denarja verjetno ni vrgel stran. Glede na poznavanje stvari in njegovo dokazano podjetnost, bo objekt zagotovo pravilno in ekonomično izrabi.

Pa ga imamo! Počel bo vsemogoče!! Taki bodo odzivi na gornji odstavek. Vendarle ni vse tako, »na prvo žogo«! Potencialna investicija oziroma sprememba namembnosti objekta je strogo kontrolirana na osnovi naših veljavnih prostorskih aktov. Kontrola pa se ne vrši na občini, ampak na Upravni enoti v Novem mestu.

Upamo, da je poročilo zadovoljivo. Občinska uprava želi našemu podjetniku Jakliču še veliko poslovnih uspehov in še kakšno novo delovno mesto za naše občane!

Besedilo: Martin Grčar
(ceste@zuzemberk.si)

Češki folkloristi plesali na trgu za 1. maj

Vsako leto povabi Folklorno društvo Kres iz Novega mesta iz različnih držav folklorne skupine, ki cel teden po različnih krajih Dolenjske in Bele in Suhe krajine predstavljajo svoje narodne plese in pesmi.

Tako je obiskala Žužemberk češka folklorna skupina Svetlovan iz vasi Bojkovice, in sicer za praznik dela, prvi maj. Nastopili so z več plesi in pesmimi iz pokrajine Zlin. Kot zanimivost povejmo, da so igrali poleg različnih instrumentov tudi na cimbale, kar je danes redko viden instrument, včasih smo ga poznali tudi na Slovenskem, saj se spomnite Prešernovih verzov iz Povodnega moža: »trobente in gosli in cimbale pele, plesale lepote 'z Ljubljane so cele . . .«

Plesi so bili sila različni počasni, hitri, plesali so sami plesalci pa plesalke, in tudi in največ v skupini ali v parih, rekli bi lahko, da so podobni našim,

'Kikle so v luft letel', tresle so se hlače'

slovenskim. Tudi pesmi, ki so jih prepevali, so zvenele nekam domače. Smo pač oboji Slovani.

Še posebno zanimive so bile dekliške živopisane narodne noše, skrojene iz blaga z več barvami, fantje so pa bahali z 'lajbiči' in hlačami iz blaga lepe modre barve in belimi srajcami.

Skupino so pozdravili s pesmijo ljudske pevke in ljudski godci. Na koncu so pa vsi, naše pevke in godci in češki skupaj zaplesali gostje.

Tudi gledalcev se je nabralo, posebej je bilo veliko turistov, ki so prišli praznovat 1. maj; tako da je bilo vsem zadoščeno: gledalci so uživali ob gledanju plesov in pri poslušanju pesmi, nastopajoči pa so bili srečni, ker so dobili vsakič bučen aplavz.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Jože Novinc: Srečen sem, ko delam ...

Prve besede, ki jih je povedal, so bile?

Ne boste verjeli, da sem najbolj srečen, ko lahko delam, pa še, da bi kaj novega ustvaril, in če mi uspe, sem zadovoljen, srečen in vesel, kar potešen. Pa ne me hvaliti, ker samo delo naj človeka hvali.

Kako se je začela tvoja podjetniška pot?

To je bilo pred 30 leti. Takrat sem delal v IMV, moja želja pa je bila že od otroštva, da bi bil samostojen, sam svoj gospodar. Zato sem prosil za nasvet prijatelja iz Ljubljane in ta me je vpeljal v to. Torej, kaj bi se splačalo delati in mi pomagal kupiti prvo 'mašino', prešo, in sem začel 'štancati' in to kovinske dele za rolete. To smo delali samo mi za takratno celo Jugoslavijo. Dela je bilo dovolj in tudi zaslužek je bil lep. Po prijateljih smo dobili stranke in, ko smo naredili določeno količino izdelkov, sem jih naložil v katarco pa pot pod noge in hajd po Jugoslaviji, v Požarevac, Novi Sad, Slavonsko Požego in še kam drugam.

Kako ste se širili proizvodnjo?

Dobili smo ponudbo iz Rika iz Kočevja in zanje delali določene spone, takrat se je podobnega posla lotil tudi brat Stane. /Tudi on načrtuje novogradnjo, ker prav tako dela v utesnjenih prostorih./ Še bolj smo se pa utrdili in razširili, povečali proizvodnjo, ko smo začeli prodajati robo Merkurju in to je še danes naš največji odjemalec, odpira pa se spet trg v državah bivše Jugoslavije, saj tam, na jugu, zalagamo trgovine Merkurja in Mercatorja, ki jih v zadnjem času na veliko odpirajo Da je to že toliko let, pa je zato, ker delamo kvalitetne izdelke in se držimo rokov dobave, brez tega si danes takoj ob posel. Naši izdelki pa so se prodajali nekaj časa tudi v Evropi, za Ikeo, in v Ameriki.

Kako 'deluje' Vaše podjetje?

Naše podjetje je družinsko, zaposlena sta sin Jože in hčerka Nataša, tudi žena Jožica je bila, pa sem jo upokojil, enako druga hčerka Tanja, ki je študentka, včasih poprime, če ji čas dopušča, za delo, pa seveda še jaz sem v našem podjetju že kar 30 let. Mi imamo urejeno tako, da dobijo moji plačo vsakega 15. v mesecu. Glede tega so popolnoma samostojni,. Pa še to, vsak ima svoje zadolžitve, delo imamo torej razdeljeno. Če pa se kje zatakne, priskočimo drug drugemu na pomoč. Moram pohvaliti vse člane naše delovne skupnosti, veliko stvari se skupaj dogovorimo in potem z vso resnostjo vsak opravi svoje delo, izpolni naloge, ki jih je prevzel. Vesel sem, da se tako dopolnujemo, tako delo gladko teče in posli uspevajo. To je pa cilj vsakega dela, a ne, da če se kakšne stvari lotiš, da si uspešen.

Kako vodiš podjetje?

V glavnem moraš biti vedno na preži. Slediti, kaj se dogaja, spreminja doma in v svetu. Ni lahko, posebej danes, imeti vse niti vodenja in načrtovanja v rokah. Ja , recimo, na primer tehnologija gre naprej, in če tu zaspiš, nisi več konkurenčen, vsakih 5 let moraš zamenjati stroje in orodja. Trg je nasičen, te robe, kot jo delamo mi, je veliko. Če te čas povozi, je s teboj konec. Najbolj je nevarna Kitajska, oni naredijo končni izdelek, ki stane toliko, kot mene surovina, drugo je visoka cena železa, pločevine, letos je šla gor za 50%. Izdelek ne moreš podražiti, izvlečeš se samo tako, da podaljšan čas. Zaradi Kitajske se je Evropa že zganila, je že sprejela določene ukrepe, ki to urejajo, saj, če bodo tam kupovali gotove izdelke, bo pri nas ob delo cela veriga izvajalcev in podizvajalcev.

Zdaj je zrasel na drugi strani ceste velik objekt. Zakaj?

Čisto preprosto, saj ste videli, v kako tesnih prostorih delamo, komaj da se obrneš. Pa tudi delavci morajo imeti ustrezne pogoje, da lahko delajo. Vse se je začelo pred 6-timi leti. Najprej smo kupili zemljo in zbrali ustrezne papirje, Nisem pričakoval, da bo prišlo do komplikacij z vsem, tudi z dokumentacijo. In ko smo začeli, naredili izkop, so se začele težave. Nikoli nisem imel težav, ne glede na onesnaženje okolja, ne glede hrupa ali česa drugega, delali so meritve na hrupa tukaj, pa ni bilo ugotovljena prekoračitev. Rekli bi, da je prišla vmes značilnost za veliko Slovencev, saj vam je znano, z eno besedo povedano: 'foušija'. Vse se je s tem zavleklo za 6 let, ta leta je odpihnilo, so šla v nič, drugo pa je, da se je vse zelo podražilo. V teh letih sem vložil toliko sredstev, da bi moral biti objet že prevzeti. Kot sem že povedal, letos samo železo za polovico šlo gor. Pa nisem obupal, vrgel puško v koruzo. Zdaj vse skupaj počasi končujemo, kot ste videli. Vesel sem. To je moje življenjsko delo, sicer precej pozno, pa vendar, saj bo ostalo. Ker toliko pa sem trmast, če se za nekaj odločim, tudi končam. Brat Stane je začel pred 25 leti s podobnim programom mojemu. Na začetku sem mu dal vzpodbudo, pa je šlo. Zdaj si tudi on želi zgraditi nove večje prostore, pa ima podobne težave.

Kako si osvojil trg, da roba gre v promet?

Dela je za vse dovolj, čeprav je tudi na tem področju velika konkurenca. Vendar, ker ljudje vidijo, da so moji izdelki kvalitetni, da dobijo kupci našo robo pravočasno, se to pozna. Trgovci dobijo zaupanje, ker vidijo, da imajo opravka s takimi, na katere se lahko zanesejo. Tudi jaz moram reči, da imam poslovne stike z ljudmi, ki jim zaupam in do sedaj me še nihče ni okrog prinesel. Vse pri meni v poslu temelji na poštenosti. Takšen sem. Tudi glede davkov, kot pravi pregovor, daj Bogu, kar je božjega.

150 različnih izdelkov? Katerih izdelaš največ?

To so vsekakor sklepne spone, po domače 'panti' za vse vrste vrat, oken, različnih velikosti. Potem pa še razno razna okovja, ki se montirajo v rolete, različne sponke, to so majhne stvari, a so neobhodno potrebne, da se kaj odpira in zapira ali da kake stvari skupaj drži. Kot zanimivost še tole: ko sem bil na razgovoru v naši republiški skupščini pri ministru Podobniku, sem opazil, da imajo vrata moje 'pante', tudi NLB banke v Ljubljani se vrata odpirajo s sklepnimi sponami, ki smo jih izdelali pri nas. Da se malo pošalimo, upajmo, da bodo skozi skupščinska vrata prihajali zakoni, ki bodo prinesli ljudem kaj dobrega, in da bodo prišle skozi bančna vrata višje obresti nam vlagateljem, da ne bo preveč ostalo v žepih tistih pri koritu.

Kdaj bo stekla proizvodnja v novih prostorih?

● ● ● ●

Ne vem natančno kdaj. Upam samo, da se ne bo še kje zataknilo, dosti živcev mi je šlo v šestih letih negotovosti. Videli ste, koliko je že narejeno v stavbi, kamor bomo preselili proizvodnjo. Ja, kar velika stvar je zrasla. Veselim se, saj bo tam narejeno vse po standardih, ki jih zahtevajo nove tehnologije in pogoji za delo. Delali bomo v prostorih, ko se spodobi, dosti bo prostora. Laže bomo dihali. Upam, da bo teklo vse bolj gladko. Seveda bomo razširili in povečali proizvodnjo, povečali število izdelkov. Modernizirali, nabavili sodobne stroje in orodja. Zaposlil bomo več delavcev in to je tisto, kar je potrebno našim krajem. Takim, kot sem jaz, bi jih lahko bilo v Praprečah 10, v Žužemberku 100, ljudje bi imeli službe pred nosom, ne pa zdaj, ko se morajo voziti tudi po 100 km daleč. Potem se pa začnejo težave v družini, glede otrok in še kaj.

Kako pa je s prostim časom, s konjički?

Ja, imeli smo celo pravega konjička, kobil'co, pa je žal poginila. Jaz imam jeklenega, pa je večinoma v garaži, ker pač za to ni dovolj časa. No, včasih si pa le privoščim kakšno mirno vožnjo skozi naše lepe suhokranjske vasi. Sicer, kot sem že povedal, srečen sem, ko delam in kaj novega pogruntam. Ne boste verjeli, delo je moj hobi. Najraje sam ostanem v delavnici in, ko vsi odidejo, ko stroji utihnejo, takrat se veselo oprimem kakšnega dela. Tako se mimogrede spočijem. Moji izleti so takrat, ko hodim po poslih v različne kraje, recimo tudi v Italijo in Nemčijo, takrat si mimogrede, med potjo, ogledam zanimivosti dežele, skozi katere se vozim. Uživam v vožnji z avtomobilom, nobena vožnja mi ni predolga. Kot pravijo, da je v redu, če prijetno združiš s koristim. Seveda moji mladi le drugače porabijo prosti čas, v tem me ne posnemajo, kar pa se mi zdi v redu, Jaz sem pač s tem, da tako živim, kot sem povedal, zadovoljen.

In načrti in želje?

Nekaj sem že povedal. Kar je v zvezi z novo tovarnico. Da bi se čim prej preselili in da bi na novo začeli s proizvodnjo, ker bo v njej seveda veliko večje veselje delati. Da bi nam življenje, to je meni in mojim teklo kolikor toliko gladko, kot je do sedaj. Predvsem pa, da bi meni in seveda tudi moji ženi in najinim otrokom služilo zdravje. Še to bi na koncu povedal, ko sem že omenil bogastvo. Meni ni do bogastva, seveda skrbim, da nam ničesar ne manjka, toda živimo čisto normalno življenja. Toda zato tudi delamo, vsi, včasih tudi pozno v noč, moj delavnik nima konca, če ne drugega, razmišljam, kako naprej.

Da vse skupaj strnemo za zaključek!

Da bi čim prej preselili proizvodnjo, da bi tako dobro, kot smo do sedaj, sodelovali in se razumel z mojimi, z dobavitelji in kupci, in kot najpomembnejše, da bi bili zdravi. Če je človek zdrav, je najbolj bogat.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Kmalu bodo pognali stroje novih prostorih

Gostilna Zupančič je spet odprla svoja vrata

Vsak kraj mora imeti cerkev, gasilski dom in vsaj eno ali več gostiln. Tako je tudi v Žužemberku. Sicer Gostilna Zupančič se ni odprla nova, ampak tako močno obnovljena, da bi lahko rečemo, da je kot nova. Njena gostinca Jožica in Jože Zupančič sta tako zelo obogatila za turiste in druge obiskovalce gostinsko ponudbo in tako doprinašata, da imamo sedaj v kraju še eno gostišče, kjer bodo gostje poleg že znane dobre hrane in v izbranih pijačah uživali še v prijetnem ambientu. Kajti prostori so razširjeni, tako da sprejmejo v enem enotnem prostoru lahko 200 gostov. Prostori so svetli, z velikimi okni, ki nudijo tudi lep razgled v naravo. Tudi oprema je vsa nova in skrbno izbrana, zidovi so 'oblečeni' v les svetle barve, kar še poveča svetlost in daje občutek večje prostornosti. Prijetno vzdušje in domačnost daje kamin. Imajo pa tudi pravo krušno peč, kjer se bo pekel kruh, tako dišeč, kot ga so ga pekle naše babice, seveda bo peč služila še za kaj drugega, iz nje bodo prihajale še bolj okusne pice.

Da pa ne bi samo tako govorili, smo vse to že videli in poskusili. To se je zgodilo na dan otvoritve, 23. aprila, kjer smo se gostili za mizami, ki so

»Težko je bilo, a zdaj je lepo,« se izpove gospa Jožica

bile bogato obložene z različnimi dobrotami in se ve tudi izvrsten cviček ni manjkal. Naša gostitelja Jožica in Jože, mama Justina, natakarji Marica, Kristina, Toni, Gregor, kuhar Iztok in kuharica Brigita, prav vsi s se izkazali s prijaznostjo in strežljivostjo, kot je to že pri njih v navadi.

Tako na zaključku lahko zapojemo, a ne po Šifrarjevo: 'Vse več je dobrih gostiln', in ene izmed njih je tudi Gostilna Zupančič v Žužemberku.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

V prenovljeni gostilni za 200 gostov

Pri »Lauri« tudi prenočišča

Lastnica lokala Andreja Jelen

Na Dvoru je v petek, 6. junija, odprl vrata gostom nov, v motorističnem stilu gostinski lokal z imenom Laura bar. Poleg odlične lokacije, saj leži neposredno ob regionalni cesti, bo po besedah lastnice Andreje Jelen, doma iz Češnjic pri Otočcu, poleg običajnih gostinskih storitev, nudil tudi prenočišča. » Tudi zaradi povpraševanja in pomanjkanja ležišč v kraju smo se odločili, da ponudimo gostom možnost prenočitve,« pravi Andreja Jelen in dodaja, da imajo na razpolago tri sobe z dvema ležiščema. Lastnica Andreja je tudi povedala, da ji gostinstvo pomeni nov izziv v podjetništvu, ki ga bo skušala udejaniti na Dvoru.

Posredovali pri gašenju

Kljub znatno ostrejšim sprejetim kaznim za prometne prekrške in oznakam, ki opozarjajo na nevaren odsek ceste proti Kočevju je bila cesta Dvor-Kočevje usodna za motorista. Tako se je v soboto, 31. maja, ob 17.32 uri, na cesti Dvor-Kočevje pri vasi Lašče zgodila huda prometna nesreča, v kateri se je ponesrečil 22-letni motorist iz okolice Trebnjega. Tovornjak in motorno kolo sta v silovitem trčenju zagoreli, požar pa so pogasili gasilci PGD Dvor in PGD Žužemberk Dvorski gasilci so s hitrim posredovanjem požar lokalizirali in preprečili še večjo škodo na tovornem vozilu in tovoru.

Foto: S. M.

Pri spomeniku je morda zadnjič zagorel kres

Na predvečer 1. maja, v čast praznika dela, že 25 let, zagori kres pri spomeniku padlih na Cvibl-ju. In to po zaslugi neumornega Jožeta Šenice, ki skoraj vse leto spravlja skupaj material in ga nato zloži v mogočen kres. Vedno mu je priskočil kdo na pomoč, toda v glavnem je to njegovo delo. Toda vsega lepega je enkrat konec. Zato je Jože ob 25-letnici rekel, dovolj je. Morda pa še ni vsega konec, saj je obljubil, da bo vedno na razpolago z nasveti. Mogoče se bodo pa kakšni našli, ki bodo, tu bi vzpodbudili mlade, ki bi nadaljevali, da bi še naprej s kresom proslavili 1. maj.

Tako smo tudi letos sicer veselo praznovali in proslavljali. Visoko je zagorel ogenj, slišale so se delavske in borbene pesmi. Ta večer je bilo veselo, čeprav je tekla tudi beseda tudi o tem, kako se mora delavec kot nekoč boriti za svoje pravice, kajti kapitalizem je delovnim ljudem prinesel brezposelnost, nestalnost, saj si jutri lahko na cesti, sramotne plače, s katerimi ne moreš ne živeti ne umreti. Ljudje so garali 40 let, pa ne dobijo toliko penzije, da bi si plačali dom ostarelih, kjer bi lahko dostojno preživeli jesen življenja.

Kljub takim in podobnim mislim smo se imeli lepo in upamo, da bo še kdaj zagorel kres pri spomeniku in da tako to praznovanje ne bo šlo v pozabo.

Naj še vedno v nas živi in nas vzpodbuja parola: Proletarci vseh dežel, združite se!

Besedilo: Rudi Cerkovnik, foto: Peter Bavdek

Visoko so se dvignili ognjeni zublji

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO
ŽUŽEMBERK

Program:
Sobota, 12.7.2008
17.50 - Gasilska parada v počastitev 120 – letnice PGD Žužemberk
Slovesen prevzem in blagoslov novega gasilskega vozila GV 16-25
s slovesnostjo ob 120-letnici; grajsko dvorišče
20.00 - Suhokranjska gasilska veselica ob 120-letnici PGD Žužemberk,
igra ansambel MLADI DOLENJCI

Vabljeni!

V objektivu

Žužemberški grad je vedno lepši

Vsakdo, ki ne prihaja redno v grad, vidi, ko ga po daljšem času obišče, da je vedno kaj novega. Grad dobiva vedno bolj popolno podobo, saj je že skoraj v celoti obnovljen skelet.

Največja pridobitev so 'ganki', to je balkoni, ki te pripeljejo v vzhodni stolp, od koder je lep pogled na celoten trg. A na vrsti je najtežji del, razvaline stolpa in zidu nad Krko, to je v najslabšem stanju. Ko se bo še to popravilo in tudi primerno zaščitilo, bodo tako vsi stolpi in zidovi gradu obnovljeni in začelo se bo razmišljati, kako naprej. Grad mora postati funkcionalen, mora dobiti vsebino. Lahko pa v njem, recimo, muzej, vinoteka, gostinski lokal prostor za kulturne prireditve, kar je že zdaj in še marsikaj bi lahko našlo prostor pod streho te mogočne stavbe.

Upamo, da bo tekla obnova tako naprej kot sedaj in da se bodo v njem našle ustrezne ustanove in drugo, ki bo nudilo ljudem koristne stvari pa tudi zabavo.

Takole z višine gleda gospoda žlahtna

● ● ● ●

Zdaj pa imamo informacije na 'svitlo dane'

Nova oglasna tabla na trgu že oglaša

Tam, kjer je včasih 'delala' reklamo za razne reči velika reklamna tabla in kazila podobo 'placa' v Žužemberku, je občina postavila lično oglasno tablo. Mislim, da stoji na toliko vidnem mestu in je tudi dovolj velika, da jo človek, ki je vsaj malo radoveden, ne more zgrešiti. Da je taka oglasna tabla pomemben informator za občane, ni nobenega dvoma.

Na deski bodo vse informacije, kar se tiče dogajanja v občinskem svetu, v občinski upravi, kaj dela župan, kaj se sploh dogaja v občini glede gospodarstva, turizma, kako se uresničujejo programi z različnih področij delovanja občine in njenih organov. Tako bomo občani seznanjeni, kaj se v občini dela, to kar pač ljudi zanima, da vidijo, da se v Suhi krajini gradi, popravlja, skratka, da se vidi delo 'občinarjev'. Oglasna deska bo tudi za to, da bodo ljudi seznanjali še z drugimi dogodki, kot, kaj se dogaja v kulturi, katere prireditve bomo lahko obiskali, razvidno bo iz obvestil tudi, kaj delajo društva, kot je, recimo, gasilsko, z visečih plakatov bo razvidno kdaj bodo tekmovanja, veselice, pa še o drugih dejavnostih, ki se bodo odvijale v Občini Žužemberk, v Suhi krajini.

Priporočali bi, da se take oglasne table postavijo po vseh vaseh, če že niso, da bi bili v naši občini vsi občani o vsem obveščeni. Po tem bi videli ljudje, da se v občini veliko novega naredi in ustvari in ne bi bilo prigovarjanj, kot je bilo do zdaj, da se nič ne dela.

● ● ● ●

Ograja ob gradu za varnost in okras

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Tokrat je ob gradu nekaj novega. Bližajo se Trški dnevi in veliko dogodkov se bo odvijalo v grajskem jarku: viteški boji, sprevod in predstavitev grajske gospode, lokostrelsko tekmovanje, kmečke igre in še kaj bi se našlo. Gledalci so bili zgoraj, ob ograji, ki pa nikakor ni bila ustrezna. Pred kratkim pa so postavili železno ograjo, ki je dolga skoraj 100 metrov. Ograja se lepo vklaplja v prostor in bo tako služila svojemu namenu, ljudje bodo lahko izza nje spremljali vsa dogajanja v grajskem jarku.

Še posebej pa razveseljuje z novo ograjo ograjen prostor ob gradu, kjer do zdaj ni bil ograje. To je nekako razgledišče, od koder je izredno lep pogled na Krko s slapovi, na desni breg, na del Žužemberka, na travnike in njive, ki se razprostirajo, in seveda na gozdove, ki se razkošno razkazujejo v daljavi. Moramo reči, da je marsikateri obiskovalec doline Krke prav s tega mesta ob gradu občudoval vso lepoto, ki jo tu kaže narava. Od zdaj bo še to počel bolj varno in brez skrbi.

Tako sicer z majhnimi koraki Suha krajina 'gre naprej', toda kot pravi pregovor: tudi počasi se daleč pride!

Z Rudolfovega razgledišča se daleč vidi ...

Gasilske desetine na tekmovanjih GZ Novo mesto

31. maja je pri vojašnici Novo mesto potekalo gasilsko tekmovanje pionirjev in mladincev, ki ga je organizirala Gasilska zveza Novo mesto. Tekmovanja se je udeležilo 74 ekip, od tega jih je bilo 15 iz naše občine. Kar 5 desetin iz naših gasilskih društev se je uvrstilo na prvih 5 mest v štirih kategorijah (pionirke, pionirji, mladinke in mladinci), za kar so prejeli pokale.

V kategoriji pionirk je 3. meto osvojila desetina z Dvora, četrto ekipa iz Šmihela, hinjske pionirke pa so se uvrstile na 8. mesto.

Med pionirji je pokal prejela hinjska desetina, ki je zasedla 4. mesto, Žužemberčani so bili 9., Šmihelci 12., na 14. mesto so se uvrstili pionirji z Rebri, na 21. z Ajdovčani, dvorska desetina pa ni bila uvrščena.

Med mladinkami so našo občino zastopala le dvorska dekleta, ki so se uvrstila na 6. mesto.

Tekmovalo je tudi 5 mladinskih desetin iz naše občine. Šmihelski mladinci so bili 4., hinjski 5., mladinska desetina z Rebri pa se je uvrstila na 7. mesto, druga desetina iz Hinj je bila 17., ajdovški mladinci pa 18.

V Novem mestu je potekalo tudi člansko tekmovanje za pokal GZ Novo mesto, in sicer 9. junija. Med 39. ekipami jih je tekmovalo 5 iz naše občine. Žužemberčani so zasedli 20. mesto, Ajdovčani 26., Šmihelci 28., Hinjci 34., člani iz Križa pa 39. mesto.

Za vsemi gasilci je delovno obdobje, kateremu bo sledilo bolj sproščeno poletje, če le ne bo preveč dela s požari.

Besedilo in foto: Mojca Papež

Ekološka osveščenost

Dan Zemlje

Ob Dnevu Zemlje so veliko delovno akcijo v Cegelnici ob izviru Šice pripravili tudi člani Ekološkega društva Suha krajina. Akcije se je udeležilo veliko število mladih, ki so dali poudarek čiščenju ob izviru te znamenite ponikalnice. Po akciji je sledilo tudi zanimivo predavanje Andreja Hudoklina.

Foto: S. M.

Osmič na Plešivico

Člani in članice Zveza slovenskih častnikov, Območnega združenja Novo mesto, Dolenjskih Toplic, Mirna Peč, Šentjerneja, Škocjana in Žužemberka so v soboto, 31. maja, organizirali že 8. pohod Občinskega združenja slovenskih častnikov Žužemberk. Rekreativnega pohoda se je udeležilo okoli štirideset pohodnikov; pot pa jih je vodila od Žužemberka preko Zafare do lovske koče na Plešivici, kjer so pohod zaključili z družabnim srečanjem in strelskim tekmovanjem z malokalibersko puško za pokal župana Občine Žužemberk. Med moškimi udeleženci je prvo mesto osvojil Andrej Banko, pred Tomom Pečarjem in Matjažem Kužnikom. V ženski kategoriji pa se je najbolje odrezala Jasna Fric, pred Ivanko Kumelj in Minko Fric.

Pohodniki
Foto: S. Mirtič .

Uspešne priprave na medobčinsko tekmovanje

Prizorišče letošnjega občinskega gasilskega tekmovanja, ki ga organiziralo Občinsko gasilsko poveljstvo Žužemberk je bilo v soboto, 24. maja, v Žužemberku. Gasilci iz sedmih društev: Ajdovca, Dvora, Križev, Šmihela, Rebri, Hinj in Žužemberka, različnih kategorij, so se pomerili od vaje z vedrovko za pionirje, štafeto z ovirami do vaje z motorno brizgalno za člane.

V kategoriji pionirji so bili prvi pionirji iz Šmihela, pred ekipo Hinj in ekipo PGD Reber. Med pionirkami so največ znanja in spretnosti prikazale Dvorjanke, pred ekipo Šmihela in Hinjami. Pri mladincih je bila korak pred ostalimi ekipa PGD Reber, pred ekipo Ajdovca in Šmihela. Med mladinkami pa so bile najboljše mladinke z Dvora pred Hinjčankami. Med člani so se izkazali rebrški gasilci, pred prvo ekipo Žužemberka in prvo ekipo Ajdovca, nastopila pa je tudi ekipa članic z Rebri. Prek dvestotim tekmovalcem iz 24 ekip sta na koncu tekmovanja čestitala poveljnik OGP Andrej Banko in žužemberški župan Franc Škufca, najboljši pa so prejeli tudi pokale.

Foto: Slavko Mirtič

Ekipa pionirk PGD Dvor z mentorjem Stanetom Leganom se je veselila prvega mesta

Blagoslov kipa sv. Florijana in vozil

V župnijski cerkvi sv. Trojice v Ajdovcu je prvo nedeljo v mesecu juniju potekalo bogoslužje in obenem blagoslov kipa sv. Florijana. Župnik Janez Zaletelj je poudaril pomen in vlogo sv. Florijana, zaščitnika gasilcev, in ob tem izrazil veliko zadovoljstvo, da so se slovesnosti poleg številnih domačinov udeležili tudi številni gasilci iz društev sektorja Občine Žužemberk, iz župnij Ajdovca, Hinj, Šmihela in Žužemberka. Gasilska maša je bila tokrat prvič v Ajdovcu, (izjemoma je bila zaradi birme prestavljena), praznovanje goda sv. Florijana pa bo odslej v Ajdovcu postalo tradicionalno. Slovesnost so popestrili pevci cerkvenega pevskega zbora. Župnik Zaletel je blagoslovil tudi gasilske prapore, gasilska vozila, orodje in prisotne gasilce, ki se velikokrat izpostavljajo nevarnostim in se žrtvujejo za druge.

Foto: S. Mirtič

Vabimo Vas, da si tudi letos ogledate poletne grajske prireditve!

PROGRAM 12. POLETNIH GRAJSKIH PRIREDITEV NA ŽUŽEMBERŠKEM GRADU 2008

27. 7. 2008, nedelja, ob 20. uri	Koncert **Rok Veber tri-ja,** evergreen-i in lastne jazz skladbe
9. 8. 2008, sobota ob 20. uri	Koncert **Maje Tanjšek in Branka Brezavščka,** najlepše klasične in slovenske glasbe
17. 8. 2008, nedelja, ob 19. uri	**Kulturno zabavno etnološka prireditev Iz .. se predstavljajo,** z nastopi pevcev, humoristov, folkloristov …
31. 8. 2008, nedelja, ob 20. uri	Predstavitev dokumentarnega filma **Bojana Kostevca: AJDOVSKI GRADEC** in pogovor z avtorjem
12. 9. 2008, petek, ob 19. uri	Večer plesa, petja in poezije v grajski kleti, nastopi **plesalcev, pevk, recitatorjev** in **pesnikov z Jurijem Marussigom**
Prosti termin	

Organizator si pridržuje pravico do sprememb!

Prireditve organizira Turistično društvo Suha krajina

Prireditve potekajo na grajskem dvorišču, v nekdanji vinski kleti in na trgu pred žužemberškim gradom.

Po dveh letih končno registrirali vozilo

Eno mlajših gasilskih društev v Občini Žužemberk tvorijo prostovoljni gasilci iz Križev. Prvič so se sestali 20. januarja 1974 pri Everanu Prazniku na Vrhovem, dokončno pa organizirali marca istega leta na občnem zboru, kjer so izvolili za predsednika Jožeta Hribarja, ki je to funkcijo odgovorno opravljal vrsto let. Območje njihovega delovanja zajema vasi Gornji križ, Dolnji Križ, Vrhovo in Vrh. V vseh teh letih so opravili prostovoljni gasilci iz Križev veliko dela, postavili sodoben dom in nakupili opremo. Letu 2006 so kupili nov kombi Renault, katerega pa so registrirali šele v letošnjem letu.

Novemu upravnemu odboru, ki ga od letošnjega leta vodi predsednik Peter Špelko, odgovorno poveljniško funkcijo pa njegov brat Tomaž Špelko, dela ne bo manjkalo.

»Na gasilskem domu predvidevamo nekaj večjih posegov, s katerimi odlašamo že nekaj let, obnoviti je potrebno fasado, na novo zaščititi lesene dele in opraviti nekaj manjših krovsko-kleparskih del na strehi,« pojasnjuje poveljnik Tomaž Špelko in dodaja, da jih čaka precej dela tudi v domu, radi bi namreč vgradili centralno kurjavo.

Kriški gasilci imajo v načrtu tudi postavitev hidrantnih omaric, kar bo prispevalo k boljši požarni varnosti po vaseh, sodelovanje na gasilskem avtoreliju, na občinskem tekmovanju v Žužemberku in še kje. Vsekakor bodo letos nekoliko več poudarka namenili izobraževanju, predvsem gasilskih specialnosti za nosilca dihalnih aparatov, radijskih zvez ter za tečaja nižjega gasilskega častnika, saj jim šolanih kadrov za opravljanje vodstvenih funkcij že močno primanjkuje. Z velikim optimizmom so gasilci zazrti v naprej, mlado vodstvo računa, da bodo večino del opravili sami. Kljub napornemu delu in študiju, predvsem ob koncu tedna najdejo čas, da postorijo najnujnejša dela v domu. Takrat oživi center dogajanja vseh štirih vasi, ki so ga nesebično gradili številni krajani s svojim prispevkom in prostovoljnim delom.

Foto: S. Mirtič

Spominski pohod po poti Janeza Kmeta

Kulturno društvo Dvor je v sodelovanju z ostalimi lokalnimi društvi letos drugič organiziralo **»Spominski pohod po poti Janeza Kmeta«,** pisatelja in duhovnika. Deloval v župniji Sela pri Ajdovcu, kjer je v težkih povojnih časih pustil svojevrsten pečat med tamkajšnjimi prebivalci. Želja po ohranitvi spomina nanj je lani rodila idejo o organizaciji pohoda, ki se je izkazala kot dobrodošla popestritev dogajanja med domačini, pa tudi izven meja Suhe krajine.

Pohod je potekal po poti, ki jo je Janez Kmet v svojem sicer kratkem življenju večkrat prehodil. Pohoda se je letos udeležilo že blizu sto petdeset pohodnikov, domačinov in ostalih ljubiteljev hoje vseh generacij, saj trasa pohoda ni zahtevna in primerna za tudi za manj pripravljene pohodnike. V cerkvi na Selih pri Ajdovcu, kjer je deloval Janez Kmet, je bila spominska maša pod vodstvom sedanjega župnika v Ajdovcu gospoda Janeza Zaletelja, rojaka gospoda Kmeta. Mašo je obogatila zborovska pesem priznanega cerkvenega zbora iz župnije Zagradec. K organizaciji pohoda so se priključila še ostala domača društva. Članice Društva kmečkih žena z Ajdovske planote so po maši pripravile mamljivo domače pecivo za pohodnike in ostale udeležence, postregle s pijačo društva vinogradnikov in ostalih domačinov. V postojanki Društva konjenikov na Plešivici so se pohodniki lahko pogreli ob toplem čaju in malici, odsek Planinskega društva Novo mesto s svojimi člani na Dvoru pa je prevzel vodenje pohoda. Najmlajše pohodnike pa so konjeniki zapeljali s konjsko vprego, da so lažje premagali celotno pot.

Pohodnikom je bilo naklonjeno tudi vreme, saj se je po meglenem jutru razvil krasen sončen dan, kot nalašč za prijetno druženje, čemur je pohod prvenstveno namenjen. Priložnosti za to ni manjkalo že med samo hojo ob tako številni udeležbi in ponudbi iz nekaterih zidanic med vinskimi goricami, še toliko bolj pa pred cerkvijo ob prijazni postrežbi gostoljubnih domačink ter v koči društva konjenikov, kjer prav nihče ni ostal lačen in žejen. Skratka vsak udeleženec je lahko našel nekaj sebi primernega, saj smo organizatorji poskrbeli za sprostitev telesa in duha, množična udeležba in zadovoljstvo pohodnikov pa je vzpodbuda za kovanje novih načrtov za prihodnje.

Organizatorke Jadranka M., Vesna M. in Valerija V. se zahvaljujemo vsem, ki so s svojim delom, lastnimi sredstvi in dobro voljo pomagali izpeljati letošnji pohod in sicer: **Društvu konjenikov, Društvu kmečkih žena – članicam z Ajdovske planote, Planinskemu društvu – odsek Dvor, Društvu vinogradnikov, pevskemu zboru iz Zagradca ter vsem domačinom, ki so nam pomagali izpeljati ta pohod. Posebna zahvala velja gospodu župniku iz Ajdovca, rojaku in poznavalcu Janeza Kmeta, ki je daroval sveto mašo v spomin gospoda Kmeta in nagovoril vse udeležence s prijetno besedo.**

Dan je minil v res prijetnem vzdušju, na poti v dolino smo že kovali načrte za naslednje leto. Se vidimo torej!

Valerija Vidmar

Prava rekorderka

Jože Kužnik iz Srednjega Lipovca pri Dvoru, prijatelji ga poznajo predvsem po vzdevku Đon, je v svojem gozdu pod Plešivico (v petek, 23. maja) našel gobo izrednih dimenzij. Že sam pogled priraslo na češnjo, rumeno, brez beta, pahljačasto gobo, sredi gozda, ga je očaral.

»Z drevesa sem jo previdno odstranil s pomočjo noža,« je povedal Jože, ki takšne gobe v življenju še ni videl. Natančna meritev gobe z imenom Žvepleni lepoluknjičar, latinsko Laetiporus Sulphureus, je pokazala, da je goba s klobukom, ki so rasli drug na drugem, skupaj dolga 47 cm in visoka 26 cm, težka kar 7,53 kg, kar jo uvršča med prave velikane. Goba

Letos množična udeležba

Člani Konjerejskega društva Suha krajina so se po tradiciji množično udeležili bogoslužja in slovesnega blagoslova konj, ki je bilo v nedeljo, 27. aprila, pri cerkvici sv. Antona v Gornjem Kotu. Na blagoslov so se skupaj s člani in konjeniki prijateljskih društev iz številnih drugih občin na žegnanje k cerkvi sv. Antona odpravili iz zbirnega mesta v bližnjem gozdu - Dularci. Letošnjega žegnanja se je udeležilo rekordno število, okoli devetdeset konj, več vprežnih voz in veliko ljubiteljev konj, med katerimi pa sta bila tudi žužemberški Franc Škufca in topliški župan Franci Vovk. Po sveti maši in kratkem nagovoru je sledil tudi blagoslov konj in jezdecev, predsednik društva Jože Papež pa je podelil vsem udeležencem tudi spominske medalje.

Foto: S.M.

'Kljuse' se je ustanovilo

Namreč, Konjerejsko društvo Kljuse iz Budganje vasi je bilo pred kratkim ustanovljeno 5. maja 2008 in registrirano, saj se je potrdilo s svojim pravilnikom in programom dela. Društvo šteje 24 članov. Člani so vsi iz Budganje vasi. Izvolili so tudi upravni odbor. Predsednik je Franc Tomšič, tajnica Nada Jankovič, blagajnik Ana Glavan. Čeprav so dali društvu ime Kljuse, kar ima slabšalen prizvok, se razume sabo po sebi, da imajo v lasti prave, lepe konje, teh je 20.

Delovno predsedstvo na ustanovni seji ...

V program dela so zapisali naloge, ki jih bodo uresničevali kot člani društva. Med prve naloge spada human odnos konj, ki so skozi dolgo zgodovino spremljali človeka kot delovna sila, ki je ljudem pomagala preživeti tako miru kot v vojni. Danes pa služijo te plemenite živali ljudem predvsem za zabavo, za rekreacijo v prostem času. Enako bo tudi v društvu Kljuse, saj so program še zapisali, da bodo prirejali krajše in daljše izlete, se družili z drugimi konjerejskimi društvi, sodelovali na različnih prireditvah. Radi pa bi si uredili tudi prostor, kjer bi se sestajali.

Želimo, da Konjerejsko društvo Kljuse ne bo omagalo kot kaže ime, ampak dolgo galopiralo v uspešnosti kot čistokrvni žrebci.

Nada Jankovič, Rudi Cerkovnik

je sicer pogojno užitna, njena strupenost ni huda, povzroča pa zastrupljenost prebavil.

»Kuhana goba je izredno užitna in dobra,« je po prvi pokušnji naslednji dan dejal Jože, ki si bo specialitete mlade gobe lahko s prijatelji in družinskimi člani privoščil še kar nekajkrat, dodal je še, da mora biti mlada goba dobro skuhana, zelo dobra pa je tudi popražena v kombinaciji s čebulo.

Foto: S. Mirtič

Pohod, golaž in dobra kapljica

Kar enainsedemdeset vinogradnikov Društva vinogradnikov Suha krajina in ljubiteljev pohodništva, med njimi so bili tudi pohodniki iz Kočevja in Ljubljane se je v soboto, 26. aprila, odpravilo na pot od Dvora do končnega cilja na Vinkovem Vrhu, kjer so se pri kmečkem turizmu Štupar okrepčali z goležem. Na peturni poti so okušali dobrote, pa tudi vinsko kapljico, s katero so jih postregli člani vinogradniškega društva. Že na prvem krajšem postanku v Stari gori (na fotografiji) jih je pričakal dolgoletni podpredsednik društva Ludvik Legan z odlično »pozno trgatvijo«. Pohodniki pa so preizkusili kapljico tudi pri vinogradniku Jožetu Gnidovcu v vinski gorici Soteska, Marjanu Iskri v Borštu, Jožetu Lavriču v Talih in ne nazadnje pri njihovem predsedniku in organizatorju pohoda Antonu Koncilji. *Foto: S. M.*

SUHOKRANJSKE Poti

Srečanja

SREČANJA
so sreča.
ISKRENOST in ZAUPANJE
plemenita naklučja.
ZVESTOBA
je razkošje modrih ljudi.

In to razkošje je okusila generacija (letniki rojstva 1962, 1963 in 1964), ki so pred 30 leti (1977/1978) zaključili 8. razred v OŠ Žužemberk.

…… IN POLETELI V SVET ……

Zbralo se nas je 49, 14. 06. 2008, ob 20h, v gostilni Župančič.

Občutkov se ne da opisati, to je potrebno doživeti. Vsi, ki smo prišli, smo »ZMAGOVALCI«.

Tako sem jih tudi pozdravila, najraje pa bi vsakega posebej objela in poljubila na lice (sploh sošolce HA-HA). Obnovljena dvorana pri Andrejkotu je žarela od sreče in zadovoljstva, od isker, ki so se bliskale v naših očeh. Videti sošolce in sošolke po tolikih letih (sicer je bilo to naše peto srečanje, srečujemo se od leta 1989 na 5 let) se smejati, pogovarjati, plesati, peti skupaj:

TO JE PRESTIŽ, KI NI DAN VSAKOMUR

Posebno še meni, saj me je moja življenjska pot odpeljala iz Žužemberka. Živim na Štajerskem, v osrčju pohorskih gozdov, pod Roglo, v idiličnem kraju, v Oplotnici. Ponosna sem na svoje suhokrajinske korenine, a mojo rojstno Dolenjsko nosim v sebi in to čutim, s tem živi moja družina, mož, trije otroci, sorodniki, prijatelji, sosedje. Kličejo me »naša Dolenjka« in vesela sem tega imena, da so me takšno sprejeli. Na Štajerskem sem srečna, vsak mesec pa me pot pripelje – domov. In moja vožnja je vedno polna čustev in spominov. Žužemberk je vedno v mojih mislih in tako tudi ljudje, ki živijo tu. Posebno mesto imajo moji sošolci in sošolke »MOJA GENERACIJA« (takšne ne delajo več), in ko vsakih pet let pišem vabila za srečanje, sem polna idej in pričakovanj. Vsak naslov je napisan s toplo mislijo, tako kot mi narekuje moje »dolenjsko srce«. In vriskali smo 14.06.2008 do jutranjih ur, možje, žene, očetje, matere, tudi dedki in babice.

Vikar Jože in pater Ivan

Z nami je bil tudi gospod Mrvar Jože, ki je bil v našem času (77/78) razrednik 8.a oddelka. Počastil nas je s svojo pristojnostjo, vitalnostjo, življenjsko voljo in optimizmom. Šalili smo se z njim na spoštljiv način. Še posebej rada in v veliko čast mi je, pa ne samo meni, vsem nam, izpostavila bi dva sošolca, naša posebna sošolca. In zakaj sta posebna? Ker sta si izbrala življenjsko pot duhovnika. Magister dr. Jože Plut službuje na Ministrstvu za obrambo SLO, g. Ivan Hočevar pa je jezuit v Mariborski škofiji. Ponosni smo nanje, saj nima vsaka generacija »dva župnika«. In konec koncev, ponosna sem na vsakega izmed nas,, saj smo postali ljudje vredni svojega imena in dostojanstva. In imamo veliko potomcev, saj nas je veliko z več otroki. Moram pa žal povedati tudi žalostno vest, da imamo na vsakem srečanju »častno minuto molka« za tiste štiri naše sošolce, ki pa ne morejo priti, ker jim je usoda prezgodaj presekala življenjsko pot. To so **Papež Jože** † 1984, **Šenica Ana** † 1989, **Suhadolnik Roman** † 1992, **Pečjak Andrej** † 2001. Spominjamo pa se tudi razrednika 8.b oddelka, **g. Kodre Srečka** († 1988). Za vsakega izmed njih prižgemo lučko v spomin in s hvaležnostjo, da smo jih imeli, poklonimo cvetje. Takšno je življenje. In zato so še s toliko večjim žarom in energijo želim srečati in veseliti se čez 5 let.

P. S.: Želim si, da bi bilo to že jutri in ne šele daljnega leta 2013.

Želeti in upati si je treba.

Jana Gliha Hohler, Oplotnica

Revija pevskih zborov

Kar devet pevskih zborov dekanije Žužemberk iz petih občin je v nedeljo, 18. maja, zapolnilo cerkev sv. Jurija v Dobrniču.

Številnim poslušalcem so se predstavili Moški pevski zbor in Mešani pevski zbor Ambrus pod vodstvom Cirila Hočevarja, Mešani pevski zbor Dobrnič pod vodstvom zborovodkinje Irene Zaletelj, Otroški pevski zbor Krka pod vodstvom Suzane Kocmur, Mešani pevski zbor Krka pod vodstvom zborovodkinje Mojce Zajc, Otroški pevski zbor Zagradec pod vodstvom zborovodkinje Vanje Erjavec, Mešani pevski zbor Zagradec pod vodstvom zborovodje Roberta Kohka, Mešani pevski zbor Žužemberk pod vodstvom zborovodkinje Nine Zajec in Otroški pevski zbor Dobrnič pod vodstvom Mateje Glivar. Nastopajočim je prisluhnil tudi strokovni spremljevalec in zborovodja gvardijan Marijan Cvitak predstojnik samostana iz Nove Štifte, ki je bil s petjem in predstavitvijo zborov zelo zadovoljen, svojo oceno in misli pa je podal na skupnem sestanku z vsemi zborovodji.

Tudi po zaslugi mladih in izobraženih zborovodij in zborovodkinj, ki vodijo dekanijske zbore, je cerkvena pesem kvalitetnejša, obenem pa so bogatejša tudi bogoslužja.

Revijo pevskih zborov so zaključili s skupno pesmijo otroških pevskih zborov, na koncu pa skupno pesmijo moških in mešanih pevskih zborov pod taktirko Marijana Cvitaka.

Skupinska fotografija Foto: Stane Maver

Mešani pevski zbor Žužemberk. Foto: S. Mirtič

Šelmberk je navdušil

Po zelo uspešnem lanskoletnem gostovanju na Škotskem smo bili Seinsenbergensis Tumultus letos povabljeni še na Češko, v bližino mesta Mlada Vožice, kjer je bila v sredini maja (10. in 11. maja 2008) ob ruševinah gradu Šelmberk srednjeveška prireditev s prikazom sposobnosti mladih rokodelcev. Člani viteškega reda smo predstavili srednjeveške in renesančne plese in kratek program z mečevanjem. Mlada člana (Rok in Vanja) pa sta sodelovala tudi na festivalu starih rokodelskih obrti, v kovaštvu in lončarstvu, pri tem pa sta jim na pomoč priskočila Urška in Uroš s Turjaka. Navdušil je Rok, ki je sodeloval v kovaštvu (zasedel je odlično 5. mesto), v mečevanju in plesu, Vanja pa je navdušila v izdelovanju pečnic iz gline. Prav tako sta se odlično izkazala tudi Urška in Uroš.

S Češke se vračamo z lepimi spomini in polni navdušenja, saj je bila ta prireditev za nas nekaj posebnega. Pokazala je, da lahko mladi delajo čudeže, da tudi znajo vihteti kovaška kladiva, izdelovati izdelke iz gline, kovine, lesa, znajo izdelovati papir, presti, pa tudi pisati s staro pisavo (kaligrafija).

Ob vseh mladih, ki so tekmovali v dveh disciplinah kovaštvu in preji volne, so nastopile tudi glasbene, plesne in viteške skupine ter tako navdušile obiskovalce, predvsem družine z malimi otroki. Navdušili so nas tudi organizatorji, predvsem Aleš in Eva, hvala pa tudi Michalu, ki ima največ zaslug za uspešno sodelovanje med Šelmberkom in Žužemberkom.

V nedeljo sta nam na pomoč pri prevajanju (po resnici povedano preveč težav tu ni bilo), pomagala naša Igor Brezovar in Natalija Kamin, ki sta uspešno prevedla del pesnitve Ropot v Žužemberku in tako našemu grajskemu pisarju pomagala predstaviti Žužemberk.

Vsem udeležencem, gostiteljem, prijateljem iskrena hvala, vidimo se v Žužemberku na 10. srednjeveškem dnevu, ki bo letos 13. julija 2008.

VladiMir

Društvo ljubiteljev Hundayev na Loki

V soboto, 31. maja, je bila žužemberška Loka zasedena z južnokorejeskimi avtomobili znamke Hunday.

Člani društva so se z njimi, to je s Hundayi, pripeljali z vseh vetrov, to je iz vse Slovenije. Povedali so, da se vsako letu zberejo v drugem kraju, letos so se odločili za Žužemberk in to zato, ker se jim zdi izredno lep, saj izbrali kraj primeren za piknik. Tako se je potem po vseh formalnostih že zaslišala glasba in veselje se je ob dobrotah z žara in primerni pijači za voznike in posebne za nevoznike zavleklo pozno v večer.

Loka je bila polna Hundayjev

saj je pogled z Loke na grad enkraten. Poleg pogovora o delo društva, so se zbrali predvsem zato, da se pogovorijo in izmenjajo izkušnje. Seveda pa ni šlo brez zabavnega dela,

Moram reči, da vedno več turistov obišče Žužemberk in bližnje kraje, tako da postaja življenje pri nas vedno bolj živahno in polno dogajanja.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

FOTO DIGITALNI STUDIO

MAVER

Dvor 12 b, 8361 Dvor

Tel.:
07/ 30 88 322

Gsm:
041 722 712

TURIZEM

Turizmu pomaga lastna glava

Občni zbor Turističnega društva Suha krajina

V petek, 28. 3., ob 18. uri, so se zbrali člani Turističnega društva Suha krajina na letnem občnem zboru v Gasilskem domu PGD Žužemberk.

Po izvolitvi delovnega predsedstva je spregovoril predsednik društva Vlado Kostevc, ki je podal poročilo o delu društva v letu 2007: »Društvo je uspešno delovalo v občini in tudi širše. Posebno pozornosti je bilo deležno gostovanje članov društva na Škotskem, ki je odprlo vrata mednarodnemu sodelovanju in promociji. Organiziralo je veliko prireditev in njeni člani so sodelovali kar na 105 prireditvah ali nastopih. Aktivne so bile sekcije, tako je viteški red sodeloval na 29 prireditvah, pevke v pokrajinski nošah na 16, ljudski godci na 18, trški mož Janez Gliha in lectarka Mihaela Ožbolt na 16, pustno-karnevalska na 6 in vezilje so razstavljale na 3 razstavah .« Za uspešnost društva se je predsednik zahvalil 60 članom, žužemberškemu županu Francu Škufci, ki je kot član društva pomagal pri pridobivanju sredstev za uspešno delo društva, zahvalil pa se je še vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali in sodelovali, naštel pa poimensko vse sponzorje in donatorje.

Sledilo je še blagajniško poročilo in nato še pohvala predsednika nadzornega odbora Janeza Glihe o vzornem vodenju blagajniške knjige

V razpravi je so nekateri poudarili visoke stroške za nastopajoče. Predsednik je pojasnil, da pač nekatero zunanje, ki nastopajo, moramo honorirati, da pa člani društva delajo le za ričet.

Po razpravi članov je predsednik predstavil še program dela za leto 2008. Vsako leto je bil začrtan program presežen, tako bo verjetno tudi letos, je poudaril predsednik in dodal da bodo organizirali kulturne, turistične in rekreacijske prireditve: »Sekcije bodo tudi letos sodelovale na prireditvah v občini in v različnih slovenskih krajih in tudi v tujini, kar vemo potem, daje društvo dobilo veliko povabil. Ljudske pevke bodo končno dobile CD in kaseto s svojimi pesmimi, na Cviblju, pri spomeniku NOB, bomo postavili informacijsko tablo. Novo bo tudi, da bomo natisnili nov promocijski material, nabavili bluze za ljudske pevke, organizacija očiščevalnih akcijah in se udeležili različnih sejmov. Velik zalogaj bo organizacija Trških dni s srednjeveškim dnevom in poletnimi grajskimi prireditvami, pa kolesarsko popotovanje po rimski cesti, jesensko srečanje sosednih društev na Frati. Načrtujemo čez 52 prireditev. Sodelovali bomo z drugimi društvi, organizacijami in občinami in tako na najboljši način promovirali Občino Žužemberk in Suho krajino,« je končal predsednik društva Vlado Kostevc.

Člani Turističnega društva Suha krajina so soglasno sprejeli program dela za leto 200.

Sledili so še pozdravi in pohvale nekaterih vabljenih gostov društva, ki so poudarili, da je postalo društvo zaradi prostovoljnega pristopa in zaradi uspešnosti znano po vsej Sloveniji, tako: župan Občine Žužemberk Franci Škufca, Jože Barbo, predsednik Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine, Pavel Groznik, OTZ Ivančna Gorica, Simon Kovačič, TD Trebnje,Tone Prpar, KTD Dobrnič, občnega zbora pa so se udeležili še Igor Grum, Odbojkarski klub Žužemberk, Slavko Struna, PGD Žužemberk, Alojz Cvetkovič, vodja karnevalske sekcije.

Sledilo je še prijetno družabno srečanje, ki so ga popestril pomenki o zanimivih prigodah članov društva, ki so jih doživljali pri delu in na prireditvah, pa tudi brez pesmi ni šlo.

Foto: S. Mirtič, besedilo: Rudi Cerkovnik

A še nadaljevati s projektom Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine?

Projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine je pred dobrim desetletjem oral ledino partnerskega sodelovanja na Dolenjskem in povezovanja z Evropsko unijo. Na samem začetku se je ciljev tega projekta bilo težko zavedati, pa tudi ne pomena partnerskega sodelovanja.

Po dobrem desetletju delovanja koordinacijskega odbora se je spoznalo, da je partnerstvo pomembna družbena 'vrednota' in ima izjemen pomen v razvoju turizma.

Zaradi majhnosti in dosedanjih vzorcev se je prevečkrat na stvari gledalo ozko, pričakovalo preveč in menilo, da lahko papir naredi vse. Žal brez lastnega prizadevanja, vloženega dela in tudi denarja to ne more iti.

Projekt je v dobrem desetletju pokazal, kaj je partnerstvo, saj je na regionalni ravni združil mnoge partnerje in postal 'blagovna znamka', ki jo je vredno ovrednotiti, zaščititi in nadgraditi.

Projekt, ki sloni na partnerstvu, je treba nadaljevati v okviru institucije, ustanove, organizacije, ki je sposobna to nadgraditi in peljati naprej. Ker takšna ustanova že obstaja, soustanoviteljice pa so lokalne skupnosti, lahko nov koordinacijski odbor začne delovati v okviru regionalne razvoje agencije oz. Razvojnega centra Novo mesto.

Seveda se ne sme pozabiti na že uveljavljene institucije, ustanove, zveze ali zavode, ki so in še bodo pokrivali to področje in ti morajo biti pomembni partnerji, oziroma nosilci področnih ali lokalnih projektov.

Tako bomo tudi v Suhi krajini delali na tem, da do sedaj zapostavljena pokrajina pridobi svoj pomen **v okviru projekta** in tudi v širšem slovenskem prostoru. Vsekakor vidimo Suho krajino kot pomembno 'področno' turistično destinacijo, ki bo v povezovanju javnega, zasebnega in društvenega sektorja strmela k zadovoljiti kvalitete, z znanjem, ljudskim izročilom, prijaznostjo, atraktivnostjo in s pozitivnimi doživljaji obiskovalcem, turistom pa tudi domačinom.

VladiMir

Za 1. maj je bilo veselo na Komanci in Frati

Praznovanje je bilo v organizaciji Lovskega društva Plešivica in je tudi za letošnji delavski praznik – 1. maj privabilo veliko ljudi na Komanco. Nekaj jih je prišlo z raznih smeri peš, nekateri pa so se pripeljali s svojimi jeklenimi konjički. In kot vedno je bilo veselo: znanci in prijatelji, ki se srečajo poredkoma, so se razveselili snidenja in razvili so se pogovori o različnih življenjskih temah našega vsakdanjika. Ni manjkalo tudi dobre jedače in tekočin za suha grla. Ko pa so zaigrali muzikantje, se je marsikateri par urno zavrtel in je tako bilo veselo razpoloženje na visokem nivoju. Tudi otroci so se veselo podili in skrivali po gozdu. Tudi dež jih ni motil, tako da je vse potekalo, kot mora. Za posladek pa so poskrbeli Klobčarji, ki že, lahko rečemo, vrsto let pečejo krompir, ki so ga deležni vsi praznujoči prvomajniki na Komanci.

Zabava je bila blizu vrelišča

Prvomajnikom tudi dež ni prišel do živega

Enako se je godilo tudi v Domu na Frati, kamor je prišlo tudi res veliko pohodnikov in ostalih praznovat ta največji praznik za delovne ljudi. Ljudje so bili zbrani z vseh koncev Dolenjske, posebej je bilo mnogo gostov iz Novega mesta. Vsi so se naužili lepot narave, svežega zraka, ki prihaja iz gozdov, ki obdajajo Frato. Tudi za hrano je bilo poskrbljeno, saj se je zvrtelo na žaru veliko pujskov, tako da ni ostal nihče lačen, pa tudi žejni so bili postreženi z dobrim cvičkom. Med proslavljanjem je bilo ustreženo še takim, ki so jih srbele peté, da so se ob glasbi veselo zavrteli.

Tako smo torej radostno praznovali. Toda včasih je bilo še lepše, v času socializma, so vsi zaposleni zastonj dobili klobaso in liter vina in zabavali so se skupaj, tako delavci izza strojev kot direktorji in oni z belimi ovratniki. Danes je drugače, delavci praznujejo kot nekoč, le v svoji režiji, lastniki pa v kakšnih mondenih krajih ali pa celo na daljnih Havajih. In imeli so več pravic, saj danes v kapitalizmu, jih je vsak dan manj. Toda lahko se zgodi spet tako, če bo šlo tako naprej, kot gre vse slabše delavcem iz dneva v dan, da bodo spet prebrali verze Srečka Kosovela in se po njih ravnali: »Ko bo svet kakor vrt cvetoč/ in se najdemo bratje v njem,«/ - toda še prej: »Joj, bratje, ste šli skozi/ rdečo zarjo krvi?/ Joj, vsakdo mora skozi njo,/ joj, bratje in drugovi.

Foto: Vlado Kostevc, Rudi Cerkovnik

Grajska ohcet

Žužemberški grad je po številnih letih obnove prvič v svoji novejši zgodovini v soboto, 24. maja, gostil in odprl svoja vrata mladoporočencema. Dolgoletno ljubezen, ki je združila nevesto Adrijano Rezelj, vodjo nove gostilne Blatnikov hram, doma z Dvora, in Toma Pečarja, častnika Slovenske vojske iz Žužemberka, sta okronala v vinski kleti žužemberškega gradu. Pred pričama Rokom Rezljem, Tonetom Pečarjem in številnim sorodstvom sta mladoporočenca pred državnim pooblaščencem, žužemberškim županom Francem Škufco in matičarko Marino Jordan dahnila usodni »da« in izmenjala prstana. Poročno slovesnost so obogatile tudi pevke Društva kmečkih žena Suha krajina, čigar članica je tudi nevesta Adrijana. S sadom njune ljubezni, dveletno hčerko Ajo Amalijo, sta se mladoporočenca ob metanju riža, sprehodila skozi špalir častne čete Slovenske vojske do izhoda v gradu, kjer sta iz rok predstavnikov Turističnega društva Suha krajina prejela lectovo srce. Sledila je še prijetna vožnja s kočijami, s katerimi so jih na drugi, še zabavnejši del poroke, popeljali člani Konjerejskega društva Suha krajina.

Foto: S. M.

Prejeli smo

Spoštovani!

Oglašam se prvič s problemom, ki me tare že skoro leto dni. Problem je ta, da je mimo moje bajte speljan asfalt. Do lanskega leta je bil mir, ko niso vozili težki tovornjaki s prikolicami. Sedaj pa vozijo in odrivajo zemljo od asfalta, tako da se dela dolina, ki mi dela škodo, kadar dežuje. Jaz tega ne morem trpeti, ko moram vedno popravljati. To ni občinsko, je moje, kar se dela škoda. Jaz sem postavil križe, pa mi neke barabe spulijo in vržejo stran, tako se mi dela krivica, ki jo ne morem trpeti kot osemdesetletnik. Takšno spoštovanje starejših ljudi, zato si želim kakšen ukrep. Prosim za razumevanje.

Pa lepo pozdravljeni!
Pridite pogledat. Adijo.
Mirko Kovač,
Žvirče 66, 8362 Hinje

Dne 16.06.2008 smo od uredništva SP prejeli kopijo dopisa g. Kovača iz Žvirč. Na tej osnovi, smo si ob prisotnosti g. Kovača ogledali problematičen odsek asfaltirane javne poti, ki vodi mimo objekta – hiše dotičnega gospoda.

Stanje je dejansko tako, kot ga opisuje g. Kovač. Asfaltna prevleka je bila izvedena pred leti, in sicer samo enoslojno, v širini cca 2 metra. Glede na udrtine je bila predpriprava – tampon za asfalt izdelana na minimalno osno obremenitev. Danes po tej poti vozijo tovornjaki, ki vsaj 3 x presegajo mejo nosilnosti tampona. Drug problem je seveda širina poti. Z večjim tovornjakom nikakor ne moreš ostati z vsemi kolesi na asfaltu in zato kolesa odrivajo neutrjene bankine na zemljišče g. Kovača. Na nasprotni strani ceste pa odmik vozila ovira sadno drevje in predvsem grmade, ki vozila še bolj odrivajo iz asfalta.

Kljub izredno slabemu stanju, smo z g. Kovačem našli vsaj delno rešitev:

-Že sam g. Kovač je utrdil uničeno bankino z večjimi kamni in zasul s peskom. Dodatno bomo pripeljali pesek in bankino maksimalno utrdili.

-Na nasprotni stani ceste bomo odstranili grmade in obsekali sadno drevje.

-G. Kovač ne bo več postavljal ovir ob poti, ker bi to ogrozilo varnost prometa.

G. Kovaču se zahvaljujemo za razumevanje.

Občina Žužemberk
Martin Grčar

Dragi sodelavci, učenci in vsi gor v Suhi krajini!

Malo besed - veliko pove. Izrečene v pravem trenutku naredijo Čudež … Spomini bledijo, a nekateri ostanejo večno. Svojega dela nisem nikoli želela izpostavljati. Nekoč sem morala pripraviti nastop za precejšnje število poslušalcev. Dneve in dneve sem se pripravljala in obdelovala uro spoznavanja narave in družbe z vseh plati. Tik pred zdajci je bila moja glava popolnoma prazna. Kam, le kam je vse izpuhtelo? Skočim še v našo malo zbornico in tam sedi tovariš ravnatelj Ciril Kosmina. Skoraj zajočem: »Nič ne vem.« In on: » Uspelo ti bo. Ura ti bo tekla brez težav. Še malo pojdi na svež zrak s svojimi učenci.!«

Med samim nastopom sva se srečala s pogledom. V srcu sem začutila, da sledi uri z zadovoljstvom. Ves trud je bil poplačan. Le nekaj mesecev pred smrtjo dolgoletnega - tudi mojega ravnatelja – sem v prijetnem klepetu imela možnost povedati mu, da je bil dober in pošten. In predvsem: Bil je Človek z veliko začetnico, varčen vedno in povsod. Takrat sem bila trdno prepričana, da je bolezen premagal.

Mnogi, premnogi smo izgubili stik s šolo. »Zamujena ura ne vrne se nobena,« bi rekla moja stara mama, ki je umrla pred petdesetimi leti, stara skoraj 90. let. V svojem materinem jeziku je dodala: »Du bešt a abak aut žain. (Ti boš tudi nekoč star.) Ben du ali et hendar štarben bešt. (Če le ne boš prej umrl.) Dos meš du besen, dis du jung pišt.« (Tega se moraš zavedati že, ko si mlad.)

Sedaj sem tudi sama stara. Časa upokojenci res nimamo na pretek. Včasih sem se enkrat obrnila in opravila tri stvari. Danes pa se trikrat obrnem, da opravim eno. Dnevi resnično prehitro bežijo. A vseeno ga ostane še vedno dovolj:

ZA PRIJAZEN NASMEH,
ZA KLEPET,
ZA KOFETEK IN POSLADEK.

Jožica nas bo razveselila ob osemdesetletnici, Zdenka speče odličen jabolčni zavitek ali sirovo pito, Maruška pripravi fantastične flancate in še kaj, Slavka dobro potico, Tončka prinese še toplo pehtranko, tudi Maričkini piškoti nam gredo v tek. Zofka pa jih popelje kar na pašo čemaža na Planino pod Mirno goro v lepem spomladanskem dnevu. Naj mi gospe oprostijo, ker sem jih imenovala po imenu. Sama mislim, da prijatelja lahko. Dolga leta smo delali skupaj in časa za obujanje spominov je vedno manj … Lepih dejanj tudi. Moj oče bi mi še danes dejal: »A jeder mendiš išt bart im žauben. (Vsakdo je vreden samega sebe.) Af dain urbait mešt du žain štolc. (Na svoje delo moraš biti ponosen.) Ben du gjut mošt geurbaitet.« (Če si dobro delal, oziroma če si se trudil. Se opravičujem. Kočjebariš reiden (kočevarsko govoriti) mi je lahko, šraiben (pisati) pa zelo težko.

Pa lep pozdrav tja gor v Suho krajino vsem nekdanjim sodelavcem, učencem in ostalim!

Hvala za prijetne besede, ki mi jih namenjate ob srečanjih! So balzam za dušo. Klanec nad Grmadarjevo domačijo je vsako leto bolj strm za Zofko Gril-Mirtič, ko ga premaguje s kolesom. Zato Vam pošiljam pozdrave tja gor.

Sela pri Dolenjskih Toplicah
15. maj 2008

Pozdravljeni, smo družba, ki že nekaj let obiskujemo vaše čudovito podeželje in še lani smo obiskali most, ki je tik pred Žužemberkom, gre za star most brez ograje, ki smo ga vzljubili in včeraj smo bili zelo presenečeni, ko smo ga obiskali in videli, da se naši sumi uresničujejo. Žal nam je da propadajo ti majhni kamenčki mozaika, ki sestavljajo našo zgodovino in preteklost. Morda se komu zdi, da je to samo most, meni in še marsikomu pa je to čudoviti del Krke, h kateremu smo se vsako leto z veseljem vračali. Želim si, da vam bo uspelo zbrati sredstva in moči in ga obnovite in želimo si, da ostane vsaj približek tak, kot je bil. Ravno zaradi svoje značilnosti se nam zdi tako poseben in ravno zaradi svojega videza sodi v to okolje. Ob vsakem obisku do včeraj, smo si privoščili odrasli in otroci: sedli smo na njegov rob, spustili noge nad vodo in se predali lepoti reke. Prosimo vas, da ga ohranite, ker je del čudovite znamenitosti vašega kraja.

Hvala za razumevanje.
Marjana Cajhen

Pozdravljeni!

Najprej se iskreno zahvaljujemo za Vaše lepe želje in navdušenje nad pokrajino ob reki Krki. Priznati Vam moramo, da je obnovo mostu načrtovala že Krajevna skupnost

Žužemberk v letu 1993 in za to imela že zagotovljen denar. Žal pa se je pri pridobivanju gradbenega dovoljenja zataknilo. KS Žužemberk je načrtovala lesen most (pohodna površina in ograja bi bila enaka obstoječemu), vendar z betonskimi nosilci. S tem predlogom pa se niso in se ne strinjajo v zavodu za varstvo kulturne dediščine. In ker je problem zmeraj v denarju, se je tu tudi ustavilo. Takratni predstavniki KS niso imeli enkrat več denarja za popolnoma enak denar, s tem da bo drago tudi vzdrževanje. Zavod pa te razlike ni prispeval. Most je bil popolnoma obnovljen nekje v letu 1962, in leseni nosilci, kot ste lahko videli, so po 40 letih popolnoma dotrajali. Po ustanovitvi občine smo se zopet začeli truditi, da bi dosegli nek nov dogovor z zavodom, vendar smo prišli le nekaj korakov naprej. Problem je

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33
8360 Žužemberk
e-mail:suhokranjske.poti@zuzemberk.si

e-mail:suhokranjske.poti@zuzemberk.si

zopet denar. V lanskem letu pa smo ugotovili, da je dejansko most dal zgraditi nekdanji mlinar iz 'Tomaževega' mlina zaradi boljšega prometa.

In tako je zadeva zopet na začetku in v sramoto Žužemberku. Problem je v zagotovitvi sredstev, sedaj pa še v lastništvu. Na občini bomo v letošnjem letu naročili študijo, kakšen most naj se dejansko naredi, ali naj bi bila to brv?? Po mapnih kopijah je nekdanji 'državni' most bil za 'Zajčevim' mlinom. Upamo, da bomo uspeli tudi nekaj narediti v dobro kraju, domačinom in vsem obiskovalcem ter turistom, ki se sprašujejo, kako je možno, da se nič ne uredi. To pa je lahko slaba luč za ta čudoviti del Slovenije. Žal je tako, kot je.

Za Vašo skrb se še enkrat iskreno zahvaljujemo in si tudi mi želimo, da bi čez kakšno leto tudi Vi in vsi ostali s ponosom prekoračili na drugo stran.

Z lepimi pozdravi,
Vlado Kostevc, direktor Občinske uprave
Občine Žužemberk

Kako se »kuha« oglje?

Sredi vasi, na domačem vrtu, je urejena tako imenovana kopa, iz katere se kadi. Skozi dim ti pogled obstane na gozdovih onkraj Krke, ki se ti zdijo tako blizu, da bi jih lahko prijel z roko. Pa vendar ni tako. Ena sama bogata tišina, sliši se šumenje vetra, Krke, lajež psa, kokodakanje kokoši. Ta kraj je Dolnji Kot. Majhna vasica, odmaknjena od glavne ceste. Tu čas teče drugače. Tu so doma prijazni ljudje. Ena iz med njih je Cvetka Glavič, 51-letna upokojenka, ki se je v ta kraj priselila pred nekaj leti. Prej je s pokojnim možem živela na Laščah. Ko sva prišli z gospo Tončko do njene hiše, sva jo dobili za hišo z lopato v roki. Pri »čudni piramidi«, obmetani z blatom, iz katere je uhajal dim. Povedala nama je, da je to kopa in da se tako kuha oglje.

Ko je še živela na Laščah, je prišel vsak dinar prav. Otroci so bili majhni, denarja ni bilo na pretek. Ker sta bila oba delavna in iznajdljiva, sta z možem Cirilom po dvakrat na leto – zgodaj spomladi in jeseni – kuhala oglje. Pri tem opravilu so jima pomagali tudi otroci. Za oglje sta dobila še enkrat več denarja kot za drva. Za tako imenovano kopo je bilo potrebnih najmanj 10 m^3 drv velikosti en meter. Najboljši les zanjo je leska, bukev in gaber. Cer in hrast pri kurjenju kot oglje pokata. Zanimalo naju je, kako se sploh uredi kopa. Cvetka nama je razložila: »Najprej je potrebna priprava tal – temelj. Nato se točno v sredino zabije tri kole, imenovane strženice. Te se med seboj zveže s srobotjo 1 meter od tal, da se drva ob njih zlagajo v obliki stožca. Na koncu se naredi še glava. Ta se naredi tako, da se zlaga manjši les ob strženicah. Vsa zložena drva pokriješ z zemljo. Ta mora biti čista, da ni zraka. Na vrhu narediš luknjo (20 cm). Nato to luknjo zapolniš z žerjavico in lesenimi briketi – odpadki. To tli in se dodaja, da ogenj pride do vrha. Ta proces traja približno dva dni. Šele na to se začne kuhanje, in sicer od vrha navzdol. Če se slučajno kje naredi luknja, jo je potrebno zadelati - „zabakati". Kopa se kuha približno 14 dni – vse je odvisno od njene velikosti. Po vsej kopi so narejene luknje – dimnice, da se iz njih kadi. Ko je oglje kuhano, se s kope „spuca" (odstrani) zemlja in se začne „štorati" (pobirati oglje). Pri tem delu si pomaga s posebnimi vilami in štorovnikom, da pobere oglje in se le-to ohladi. Ko je oglje zunaj, ga moraď „vahtati" (čuvati) 48 ur, da ne „oṭivi" (se ne vṭge). Šele po preteku tega časa ga lahko da v vreče. Pri kuhanju se „vkuha" približno četrt drv – torej je oglja 10% manj kot drv. Včasih so to oglje v glavnem prodajali kovačem, danes pa gostiščem in gasilcem za peko zunaj.

Pri letošnji kopi so ji pri delu pomagali tudi vnuki in vaški otroci. Največ dela pa je opravila sama. Vsa drva je v gozdu naredila sama. Delati kopo jo je navdušil mož, še vedno jo to delo veseli. Rada živi majhni vasici, v naravi, saj pravi, da živi z njo. V bloku ne bi mogla živeti. Navadila se je ljudi, rada je z njimi, z vsemi se dobro razume. Tu čas ne šteje sekund. Tu živi.

Ljuba Nose

Matjaž je pa ribo ujel ...

'Matjaž je pa ribo ujel, lej, kako se smeje …', tako poje znana pesem, samo ime smo dali drugo. In se Matjaž Rozman z Brezove Rebri lahko smeje, saj se mu je trnek obesil trofejni som, ki ga vidite na sliki, dolg je bil 146 cm, težak pa 18 kg, manjšega pa je ujel Tone Cvetkovič iz Budganje vasi, meril je 110 cm, 12 kg Izvlekla sta ju iz Kolpe. Ni bila to enostavna stvar, kot pravi, 'vršila se je velika bitka', predenj ga je ribič Matjaž spravil na suho. Sicer pa

Pri teh dveh pa ni treba nategovati mere

je zelo nenavadno, da sploh živijo tako velike ribe v naših rekah. Recimo, tudi v Krki, pri mostu v Žužemberku, smo pred leti opazovali sulce, ko so se drstili, to sem videl na lastne oči, velike čez meter. Ne bi verjel, če jih ne bi sam videl, saj veste, kakšne so ribiške mere, vsakokrat, ko pokažejo, kako veliko ribo so ujeli, se podaljšajo.

Vsekakor je čestitamo obema ribičema za taki trofeji. Za tak podvig je treba imeti znanja in spretnosti, pa seveda tudi ribiška sreča mora biti zraven, da se posreči tak podvig.

Foto: Nada Jankovič, Rudi Cerkovnik

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33
8360 Žužemberk
e-mail:suhokranjske.poti@zuzemberk.si

Mrvar Feliks – 80 - letnik

V deževnem popoldnevu smo se podali na obisk na Cvibelj ali kakor mu domačini pravijo Zgornji Cvibelj, da bi obiskali našega upokojenca MRVAR FELIKSA, ki je 23. aprila praznoval visoki jubilej – 80 let.

MRVAR FELIKS je rojen na Cviblju, v hiši, v kateri tudi sedaj živi, v močni kmečki družini s šestimi otroki. Poleg dela na domači kmetiji, mu je mladost prinesla tudi neljubi dogodek, saj je leta 1947 pri nesreči z neeksplodiranimi ostanki vojne izgubil nogo. Kljub tej poškodbi je z veseljem delal na domači kmetiji. Spoznal ženo Anico, ki je bila tudi doma iz velike kmetije na Rebri. Z njo se je leta 1961 tudi poročil. V zakonu mu je žena Anica podarila 5 otrok (Anico, Mileno, Milko, Stanko in Feliksa), ki so jima vseskozi pomagali pri delu na kmetij in se pridno šolali, da so prišli do svojega poklica. Sin Feliks si je ustvaril družino na domu in nadaljuje z očetovo tradicijo dela na kmetiji. Vnuki pa mu krajšajo te dneve, saj sam zaradi bolezni ne more več delati.

Poleg domačih treh vnukinj in vnuka mu večkrat delajo družbo tudi ostali otroci, ki prihajajo na obisk s svojimi družinami, saj ima skupaj kar trinajst vnukov.

Člani DU smo mu ob tem visokem jubileju zaželeli predvsem veliko zdravja in zadovoljstva v krogu svoje družine ter ga skromno obdarili.

Tajnik: Cajnko Tinca

Slavko Papež – 91 let

V krogu družine je Slavko Papež iz Ratja pri Hinjah praznoval svoj življenjski jubilej. Vse življenje je bil zvest zemlji, z veseljem je izdeloval tudi orodja. Njegova številna družina se je razkropila po vsem svetu. Rad se spominja Avstralije, kjer je obiskal sinova. Čestitkam smo se pridružili tudi člani DU Dvor.

Besedilo in foto: Tončka Banko

98 let Marije Ogrinc

Najstarejša krajanka Dvora je praznovala visoki življenjski jubilej v krogu družine, prijateljev in znancev. Vse življenje je trdo delala, da je preživela otroka, ki sta zgodaj zgubila očeta. Vključevala se je v življenje na Dvoru in bila nepogrešljiva pri gasilskih veselicah. Ponosni smo, da je bila med ustanovitelji DU Dvor (54 let). Prav tako je tudi član VS.

Čestitkam smo se pridružili člani DU Dvor in KORK Dvor.

Besedilo in foto: Tončka Banko

80-letnica Rezke Plot

Dne 20.11. 2007 pa je svoj 80. rojstni dan praznovala PLOT REZKA iz Žužemberka, Jurčičeva ulica 28. Rojena je bila v Sadinji vasi leta 1927 v kmečki družini s petimi otroki in že od malega delala na kmetiji.

Spoznala je mladega fanta Karla, po poklicu čevljarja, se z njim leta 1953 poročila in preselila k njemu v Žužemberk. V zakonu je rodila 3 sinove /Drago, Dušan, Jože), sedaj pa ima 7 vnukov in 2 pravnukinji (Nika in Teja), ki ji najbolj popestrita dneve, saj živita v isti hiši. Po poroki je bila nekaj časa doma in skrbela za družino in majhno kmetijo, pozneje se je zaposlila kot snažilka v KZ Žužemberk, leta l964 pa se je zaposlila v tedanji tovarni ISKRA v Žužemberku in opravljala dela kuharice v menzi. Zaposleni smo bili z njeno kuhinjo zelo zadovoljni, kar lahko potrdi tudi spodaj podpisana.

Člani društva upokojencev Žužemberk smo jo ob tem njenem visokem jubileju obiskali, ji iskreno čestitali za njen praznik, zaželeli še mnogo zdravih let in jo skromno obdarili.

Tajnica: Cajnko Tinca

Frančiška Pečjak – Civkova s Plešivice

Večkrat se srečava z gospo Pečjakovo, jaz sem na sprehodu, ona pa jo primaha naravnost s Plešivice ali pa, ko se vrača s polnim nahrbtnikom 'fasenge' domov, seveda spet peš, noče, da bi jo kdo peljal, pa čeprav si nalaga že osmi križ ramena. Vedno malo postojiva in se pogovoriva, kako je kaj na tem svetu in skupna ugotovitev je, da leta prehitro teko.

Pa tudi, da se poznava že dolgo let, saj je kot mati 7 otrok redno hodila na roditeljske sestanke in se 'borila', da bi bili njeni otroci uspešni v šoli. Zapomnil sem si jo kot odločno mater, ki je malo za šalo, malo zares rekla: »Da ne boste našemu dali eno, saj menda nekaj zna, za enko ni treba nič znati, a ne.« Seveda sem se strinjal z njo in sem upošteval njen nasvet, da za nezadostno oceno ni treba nič znati in da za dvojko vsakdo, ki obiskuje osnovno šolo, pač zna.

Pred časom je bil eden mojih znancev na Plešivici po opravkih pri neki hiši, pa zagleda našo Frančiško, kako s polnim košem trave in koso na rami gre po bregu navzgor, toliko si je naložila sna, je bilo videti samo glavo. Zakaj se je začudil. Zato, ker je gospa majhne in drobne postave in tudi ne več mlada, pa jo takole maha z bremenom na hrbtu. Neverjetno, marsikdo še sam, brez polnega koša in še z ne toliko z leti obložen, ne bi zmogel tega. Potem so mi še drugi potrdili, da sama postori marsikaj, če je treba, saj so vsi otroci odšli zdoma, moža je izgubila že pred več kot 14-timi leti, a se ni vdala v usodo. Tako se še naprej se trudi in dela sama na kmetiji. Tako poskrbi za štiri repe v hlevu, da niso lačni in žejni. Seveda jo lahko vidimo tudi na njivah, pa, razumljivo, kot vsako gospodinjo pri vsakdanjih opravilih s kuhalnico in metlo. Vsega seveda ne more postoriti, saj se stroji se ni spoprijateljila. Za košnjo in druga opravila s stroji ji pa priskočijo na pomoč sinova in hčere. Pravi, da ima pridne otroke, saj ji radi pridejo pomagat.

Tako smo spoznali še eno od slovenskih mater, ki pozna samo delo, toda veseli se življenja in ne slišite je, da bi kdaj in kaj potožila. Največ, kar si želi naša Frančiška, je, da bi bila zdrava in da bi bili njeni otroci in vnuki, ima jih že 16, srečni in zadovoljni.

Veste, kaj pomeni roditi in 'gor spraviti' 7 otrok. Koliko je to prečutih noči ob boleznih, koliko je treba bilo oprati plenic, skrbeti, da niso bili lačni, hoditi za sedem glavic na roditeljske sestanke. Še bi lahko marsikaj povedali o njeni skrbi in prizadevnosti, da bi otrokom bilo lepo. Poleg tega je bilo tu še celodnevno garanje na kmetiji. Res neverjetno, da je pri vsej skrbi in predvsem delu, garanju še tako trdna in pri močeh. Ona si zasluži zlato medaljo in še kaj več, pa še marsikatera kmečka žena, ki je prav tako kot moja znanka Frančiška, držala gor, sicer kot pravimo, samo en vogal hiše, toda če ta ne bi zdržal, bi se še ostali trije podrli. A zdaj drži štiri 'vogle' in čestitamo ji, da ima toliko volje in moči. Želimo še tako daleč naprej v bodočnost.

Foto: Tone Pečjak
Rudi Cerkovnik

Gospa Fračiška ponosno med 13 vnuki od 16

SUHOKRANJSKE Poti

Cenik oglaševanja v Suhokranjskih poteh

V Suhokranjskih poteh lahko posamezniki, ustanove in podjetja oglašujejo, kar pomeni, da lahko objavite razna sporočila, zahvale in druge informacije, velikost obvestil si lahko izberete sami. V ta namen objavljamo cenik oglaševalskih obvestil.

Druga in predzadnja stran ČB	1/1 strani	(19 x 25) cm	**350,53 EUR**
	1/2 strani	(19 x 12.5) cm	**175,26 EUR**
	1/4 strani	(9.25 x 12.5) cm	**87,63 EUR**
	1/8 strani	(9.25 x 6.10) cm	**43,82 EUR**
Notranje črno-bele strani	1/1 strani	(19 x 25) cm	**229,51 EUR**
	1/2 strani	(19 x 12.5) cm	**114,76 EUR**
	1/4 strani	(9.25 x 12.5) cm	**57,38 EUR**
	1/8 strani	(9.25 x 6.10) cm	**28,69 EUR**
	1/6 strani	(6.25 x 25) cm	**38,39 EUR**
	1/9 strani	(6.25 x 8) cm	**25,45 EUR**
Oglaševanje na barvnih prilogah glasila		(12.5 x 3) cm	**156,48 EUR**
		(12.5 x 2) cm	**104,32 EUR**
		(6 x 3) cm	**75,11 EUR**
		(8 x 2) cm	**66,77 EUR**

Društvom, klubom in zvezam s sedežem v Občini Žužemberk je omogočeno črno-belo brezplačno oglaševanje 1/8 strani (9.25 x 6.10) cm.

Uredništvo

Najstarejša Suhokranjka Rozalije Prušek je slavila 101. rojstni dan

Meseca maja je praznovala svoj 101. rojstni dan Rozalija Prušek, ki se je rodila 13. maja daljnega leta 1907 v vasici Kal. Ob njenem stoprvem rojstnem dnevu pa so ji domači uresničili veliko željo, ki jo je izrazila lansko leto, prav ob njeni stoletnici- obiskati svoj rodni Kal v občini Ivančna Gorica. S pomočjo sorodnikov in njenih sinov je obiskala svojo rojstno hišo v Kalu 3, kjer so ji pripravili prisrčen sprejem. Obiskala je tudi cerkev sv. Lucije, na katero jo še vedno vežejo prijetni mladostni spomini. S.MIRTIČ

Na sliki: Rozalija Prušek s snaho Slavko, sinom Slavkom in Francko Ožbolt, članico društva Upokojencev Žužemberk, ki ji je čestitala ob tej priložnosti *Foto: S. M.*

Zdrav paradižnik v vrtu

V drugi polovici maja, ko pojenja mraz, začne paradižnik s pospešeno rastjo in dozorevanjem. Spremeljevalke toplega, spremenljivega vremena z nevihtami pa so tudi bolezenske plesni na paradižniku. Marsikateremu vrtnarju tako v kratkem času po presajanju sadik izgine veselje in upanje na lep pridelek. Kaj pa se da storiti zoper tako razočaranje na kar najbolj naraven način pridelave?

Prav je, da na tovrstne težave mislimo že ob nakupu sadik. Izberemo odpornejše in hkrati okusne hibride, saj se sort skoraj ne prodaja več. V trgovinah se zadnja leta pojavljajo tudi precej dražje **cepljene sadike**. Ljubiteljskim vrtnarjem tudi visoka cena slednjih ni ovira za zagotovljen domač pridelek, a žal cepljene sadike ne predstavljajo rešitve zoper najpogostejšo plesen pri nas. Lahko pa nam prinesejo možnost za nadaljnje gojenje na istem mestu v vrtu, v kolikor imamo problematično rastišče s težko, nepropustno zemljo, preveliko vlago, prezaloženo s hranili ali smo prisiljeni na večletno pridelavo na istem mestu.

Zoper napogostejšo paradižnikovo plesen, ki se kaže z rjavkastimi pegami najprej na spodnjih listih, kmalu pa na celi rastlini in plodovih, ki porjavijo in gnijejo, je treba ukrepati še pred presajanjem. Najboljše rastlino zaščitimo tako, da gredico pokrijemo z nepropustno folijo za vodo. Voda na listih je namreč tisti faktor, ki odloči, ali se bo bolezen razvila ali ne. Višji in bolj zračen, ko bo rastlinjak za paradižnik, boljšo rast rastlin bo omogočal, bolj bodo rastline vitalne in manj vlage bo v njem.

Na potrebno suhost listja se moramo spomniti tudi ob zalivanju. Zalivajmo ga vedno tako, da bodo vode deležne le korenine, listi pa naj ostanejo suhi. S tem namenom si lahko kupimo že preluknjane cevi, ki bodo sadikam dovajale tudi do 2 litra vode dnevno/m^2, kolikor so potrebe v poletnih dneh.

V maju, ko skrbimo za zdravo rast in višjo odpornost rastlin, ne pozabimo na uporabo naravnih tekočih gnojil, ki si jih lahko izdelamo sami iz kopriv. Večja verjetnost za pojav plesni nastopi tudi, kadar imamo v neposredni bližini paradižnika okužen krompir s plesnijo.

Kadar pa ne uspemo paradižnikov pokriti z rastlinjakom, se lahko poslužimo bakrenih pripravkov, ki jih začnemo uporabljati že kmalu po presajanju, v 14 dnevnih presledkih. Dokler je ob plodovem peclju vidna modra barva, je rastlina zaščitena, sicer pa je treba škropljenje ponoviti.

Mateja Strgulec
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO

Oddelek za kmetijsko svetovanje
Ulica talcev 20, 8351 Straža
tel.: (07) 308 38 16, mtel.: (051) 692 401
E-pošta: polona.senicar@siol.net
Datum: 17.06.2008

OBVESTILO

Vse uporabnike fitofarmacevtskih sredstev, ki še nimajo opravljenega tečaja za uporabo fitofarmacevtskih sredstev (pogoj za nakup sredstev za varstvo rastlin) obveščamo, da v Straži organiziramo 15 urni **tečaj za uporabnike sredstev za varstvo rastlin** v popoldanskem času. Pred obiskom tega tečaja se morate **obvezno** prijaviti na kmetijski svetovalni službi v Straži na tel.: 07 308 38 16. Tovrstni tečaji bodo potekali tudi v naprej v primeru, da bo prijavljeno vsaj 20 tečajnikov.

Polona Seničar
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

1. razred iz Žužemberka – regijski zmagovalec v tekmovanju za čiste zobe ob zdravi prehrani

Kot že vrsto let, je tudi letos na naši šoli potekalo tekmovanje za čiste zobe. Patronažne zobne asistentke so prihajale nenapovedano, izbrale pet učencev in pogledale, če imajo čiste zobe. Potem so zapisale točke.Učenci 1. razreda so si vse leto pridno umivali zobe tudi v šoli po malici in po kosilu. Doma pa so jim pri tem pomagali skrbni starši. V mesecu maju smo izvedeli, da smo na naši šoli zbrali največ, kar 104 od 105 možnih točk, prav učenci 1. razreda. Zelo smo bili veseli. Za nagrado smo se udeležili srečanja v Novem mestu in prejeli praktične nagrade. Tam pa smo zvedeli, da smo s 104-imi točkami postali tudi regijski zmagovalci. Zato smo se udeležili slovesnosti v hali Tivoli, kjer so nas zabavali akrobati na parketu in skupina KINGSTON. Spet smo bili obdarjeni. Najbolj pa smo bili veseli velike stenske ure v obliki zoba, ki nas bo še dolgo spominjala na ta vesel dogodek in na redno in natančno čiščenje zob.

Alenka Pavlin, OŠ Žužemberk

Sekaška konkurenca

Že v prejšnji številki Suhokranjskih poti se je dalo brati, da se je v naše kraje priselil prvovrsten sekač. Njegova največja prednost pred konkurenti je v tem, da posek opravi zastonj, saj mu je le-ta v čisti užitek in z veseljem podere kakšno drevo. Njegova največja hiba je, da seka le obvodno drevje. Govorim seveda o bobru.

Videti je, da mu Krka zelo ugaja. S tem pisanjem želim podrobneje predstaviti bobrove življenjske zahteve, da bi ga čim bolj spoznali, da bi vedeli, kakšne so njegove potrebe, saj se bo ohranil le v okolju, kjer se ne bo počutil ogrožen. Bober je v Sloveniji posebnost in prav bi bilo, da ga v zgornjem toku reke Krke poskušamo ohraniti.

Bober je največji evropski glodalec. Je izključno rastlinojed. Večinoma se hrani z zelišči, vodnimi rastlinami, drevesi in grmi. Prepoznaven je predvsem po svojem golem, luskastem repu, ki meri od 12-16 cm v širino. Njegovo valjasto telo je prilagojeno na vodno življenje. Prav tako njegov gost kožuh, katerega spodnja plast je vodoodporna. Bobri so monogamni, kar pomeni, da samec in samica živita skupaj celo življenje. Navadno živijo v majhnih družinskih skupinah. V njih je odrasel par, istoletni mladiči in mladiči preteklega leta. Samica skoti po navadi 2-3 mladiče maja ali junija. Življenjska doba v naravi je do 17 let, v ujetništvu pa lahko živi še enkrat toliko. Najpomembnejši bobrovi plenilci so volk, medved in ris. Visoko smrtnost mladičev lahko povzročijo poletne poplave.

Bobri so teritorialne živali. Njihov življenjski prostor je v povprečju velik 3 km, označujejo pa ga z izločki vonjalnih žlez. Živijo v sladki vodi, v jezerih, močvirjih, potokih in rekah. Bolj kot kakovost vode je za bobra pomemben njen pretok, saj ne morejo živeti v vodah s hitrim tokom in nestalno gladino. Le redko gre več kot 10 m od obale, saj se po vodi giblje hitreje kot po kopnem, hkrati pa je voda zanj zatočišče pred nevarnostjo.

Bober izkoplje brlog v breg, njegov vhod pa je pod gladino vode. Kjer podlaga ne omogoča kopanja brloga, si naredi značilno bobrišče, pri katerem je gnezdo pod kupom vej in debel, utrjenih z blatom. V njih preživi neugodno zimo in koti mladiče. Bober gradi jezove zato, da zagotovi stalen nivo vode v vodah, kjer so večja nihanja vodne gladine. Družina ima lahko več jezov, ki si sledijo nizvodno. Poleg tega koplje tudi majhne kanale, po katerih varno potuje iz enega vodotoka v drugega.

S svojo dejavnostjo bober močno vpliva na okolje, saj ustvarja in vzdržuje mokrišča, v katerih živijo številne vrste živih bitij. Z gradnjo jezov upočasni vodni tok, s čimer izboljša kakovost vode. Ob vodotokih podira le drevje (najpogosteje vrbe) manjših dimenzij (najbolj mu ustrezajo debla do 10 cm premera), zato je po navadi škoda, ki jo naredi v primerjavi s koristjo zaradi čiščenja vode in vzdrževanja mokrišč, majhna. Škode v veliki meri omejimo z ohranjanjem nekajmetrskega pasu drevja ob brežinah, saj tako posamično podrto drevo ne pride do izraza. Bobrova družina se dolgo prehranjuje s podrtim drevesom in ne podira novih, dokler ni potrebe. Zato je potrebno podrta drevesa, ki so se zapletla v krošnje, spraviti na tla.

Bober je v preteklosti verjetno naseljeval celotno Evropo in dele Azije. Do začetka 20. stoletja pa je skoraj izumrl, saj je v naravi živelo le okoli 1300 osebkov. V Sloveniji je bil bober prisoten vse od 18. stoletja in je do nedavnega veljal za izumrlo vrsto. Kot posledica varstvenih ukrepov po celotni Evropi se je stanje bobrove populacije do danes izboljšalo. Po oceni jih v Evropi (predvsem vzhodna Evropa in Skandinavija) živi okoli 350.000. V Sloveniji se je ponovno naselil leta 1998. Najverjetneje je priplaval s Hrvaške, kjer so ga leta 1996 skušali ponovno naseliti v reki Lonjici. Pri nas se je najprej nastanil v porečju Krke (Radulja). Leta 2003 so zabeležili pojavljanje tudi v Beli krajini. Šele nato je prišel tudi v naše kraje. Kljub njegovi širitvi pa ima danes bober v Sloveniji zelo malo primernih krajev, kjer bi lahko uspešno preživel.

V nekaterih evropskih državah, kjer so populacije bobra številčnejše, jih je mogoče tudi loviti. Odvzem je mogoč z odstrelom ali pa kot odlov žive živali in njena izpustitev drugje. Ker pa je njihov naravni prirastek majhen, so zelo občutljivi na prevelik odlov. V Sloveniji se bober nahaja šele v začetni fazi naseljevanja prostora, in ker ima majhen prirastek, hitrega povečanja populacije ne moremo pričakovati. Prej bi rekli nasprotno. S svojimi dejanji mu lahko pomagamo, da bi se na določenem območju ohranil in ustalil. V ta namen želimo gozdarji v letošnji jeseni s pomočjo lastnikov travnikov in gozdov ob reki Krki med Žužemberkom in Dvorom izvesti akcijo: sajenje vrb. Na ta način bi bobru poskušali dolgoročno zagotoviti prehranske in bivalne pogoje. Gre za ukrep ohranjanja ali vzpostavitve življenjsko primernega okolja za redke in ogrožene prostoživeče živali, ki ga celo s subvencijami podpira Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo. S tem bi bober lahko postal ena od lokalnih atrakcij, ki bi turiste privabljala v naš kraj.

Več o bobru si lahko preberete na internetu na naslovu:
http://www.natura2000.gov.si/uploads/tx_library/bober.pd

Aleksander Valenčič in Miloš Kecman

RAZSTAVNO – PRODAJNI SALON PARKETA IN TALNIH OBLOG V ŽUŽEMBERKU

Ameco d.o.o.
Žužemberk

Jurčičeva ul. 39
8360 ŽUŽEMBERK

V samem centru Žužemberka, na Grajskem trgu 34, smo za Vas odprli nov, razstavno - prodajni salon parketa, ladijskih podov in kmečkih desk, dvoslojnih, troslojnih in večslojnih gotovih parketov, masivnih gotovih in neobdelanih parketov, zunanje lesene talne obloge, pluto, linolej, vinil gotovih talnih oblog in veliko vrst laminatnih podov.

Predstavili vam bomo najboljši izbor talnih oblog iz vsega sveta. Prisluhnili Vašim željam, Vam svetovali in pomagali pri odločitvi.

Ponujamo Vam pestro paleto talnih oblog, med katerimi lahko izbirate glede na svoj značaj in trenutne potrebe. Na voljo so vam podi, ki delujejo hladno in umirjeno, toplo in igrivo, veselo in razposajeno, divje in pogumno, moderno in tradicionalno, rustikalno in starinsko, kmečko ali meščansko.

Stilov in možnosti je veliko. Odkrijte jih s pomočjo našega salona. Izjemen izbor, visoka kvaliteta proizvodov, hitra in kvalitetna montaža in ugodne cene so načela, ki jim pri svojem poslovanju vedno sledimo.

Obiščite nas v našem salonu, seznanili vas bomo z različnimi lastnostmi naših talnih oblog in Vam tako pomagati do najboljše izbire.

Vljudno vabljeni vsak dan od ponedeljka do petka od 9h do 12h in od 14h do 18h ter ob sobotah od 9h do 13 h. Informacije na tel: 051 657 544

Kulturna prireditev ob dnevu državnosti in zaključku šolskega leta 2007/2008

»Tistemu, ki hoče, ni nič težko« (latinski pregovor).

To smo lahko spoznali na kulturni prireditvi ob dnevu državnosti in zaključku šolskega leta 2007/2008, ki je bila v petek, 20. junija 2008, v dopoldanskem času v prizidku telovadnice OŠ Žužemberk. Gosta prireditve sta bila Tomaž Humar, vrhunski alpinist, po rodu Suhokranjec, in Franci Grajš, svetovni podprvak v tajskem boksu, nekdanji učenec šole. Prireditve so se udeležili tudi župan Občine Žužemberk Franc Škufca, sorodniki obeh gostov in učenci OŠ Žužemberk ter podružnic Ajdovec, Dvor in Šmihel. V programu so nastopili: OPZ, MPZ, učenci s podružnic in igralci.

Ravnateljica šole, mag. Jelka Mrvar, je v pozdravnem govoru poudarila, da so bili v letošnjem šolskem letu doseženi majhni in veliki uspehi. Znanje je vrednota in zanj se je vredno potruditi. Šola je velik dom, družina pa je prva. V njej se začne ljubezen, ki se nato širi v kraj in deželo. Pomen kraju pa dajo tudi domači sposobni ljudje. V šoli je muzej znanih Suhokranjcev, v njem je bila postavljena spominska ploščica vrhunskemu alpinistu Tomažu Humarju. Ta je poudaril, da je ponosen, da je po materi Suhokranjec. Ima trdno voljo, kot so jo imel njegovi dedje. Ko je bil mlad, ni vedel, kaj bo postal. Mladim je povedal, da vse bogastvo, ki ga imajo, ne bo odtehtalo trenutka, ki ga živijo. Poslušajo nas svoje srce.

Med vrhunske športnike šole so bili uvrščeni Franci Grajš, Anja Skube in Jan Kumar. Številni treningi so vsakdanjik Grajša. Že v OŠ se je vpisal h karateju. Z veseljem se spominja svojih prvih tekem in zmag. Zaradi poškodbe kolena je moral v finalu svetovnega prvenstva na Tajskem predati boj in se zadovoljiti z drugim mestom.

Anja Skube in Jan Kumar pa sta mlada plesalca, ki sta prve plesne korake začela že v vrtcu. Leto 2006/2007 je bilo zanju do sedaj najbolj uspešno, ko sta na svetovnem pokalu zmagala v svoji kategoriji. Poleg tega pa sta že trikrat zapored postala državna prvaka. Že 7. leto trenirata pod mentorstvom Boštjana Pavčka, vendar morajo stroške tekmovanj še vedno plačevati starši.

Na prireditvi sta bila razglašena tudi športnika šole za športne dosežke v tem letu, in sicer sta to Jan Brulec in Mateja Škrbe (na sliki).

Šola pa podpira učence tudi na drugih področjih. Ravnateljica je podelila 60 priznanja za največje dosežke na področju plesa, odbojke, odbojke na mivki, male odbojke, športne gimnastike, malega nogometa, košarko, šah, podeljeno pa je bilo tudi priznanje za samostojno izdajo glasila Alarm.

Predstavljene so bile tri raziskovalne naloge:

- **Razvijamo čutila** – Vrtec Žužemberk in VVD Brulec
- **Čebelarstvo v okolici** Vrtca Dvor – Vrtec Dvor
- **Tomaž Humar** – Erika Gjereg in Mira Kovač

Za vestno obiskovanje knjižnice so bile podeljene žoge. Dobili so jih 1. , 5.b in 8.a razred. Tudi vsaka podružnica je dobila po eno žogo. Ob zaključku so bila podeljena priznanja vsem mentorjem raziskovalnih nalog in zunanjim sodelavcem za njihovo delo z mladimi. To priznanje so prejeli: Darinka Pirc, Neva Čopi, Bernarda Perko, Aleš Smrke in Marko Čopi.

Ljuba Nose, foto: Stane Maver

Vrtičkarji na obisku pri vitezih

V soboto, 3. maja, so vrtičkarji novomeškega vrtca Pedenjped v spremstvu vzgojiteljic, staršev in tudi babic in dedkov prišli na obisk k žužemberškim vitezom in grajskim gospem in gospodičnam, da spoznajo njihovo življenje.

Že na vhodu v grad sta jih ustavila dva stražarja s helebardami. Ko jih je pozdravil grajski pisar, so vstopili na grajsko dvorišče. Najprej jim je vitez Andrej razkazal orožje, to je meče, buzdovane, nože. Otroci so jih vzel v roke in se čudili, da je bilo vse orožje tako težko. Pokazal jim je še drugo viteško opremo, iz pločevine: rokavice, ščitnike za roke in noge, verižne srajce. Otroci so si vse z zanimanjem ogledovali in preizkusili, recimo čelade. A še ni bilo vsega konec: lahko so občudovali srednjeveške plese, a na vrsto je prišlo najzanimivejše: viteški boji. Ti so otroke najbolj navdušili, saj so bili dvoboji res srditi in zaigrani kot zaresni. Vmes so jim še zapele zbor tlačank, pisar jim je pod slike gradu napisal s starinskimi črkami njihova imena, pri priročni delavnici pa še otrokom iz usnja naredili trakce in srčke.

Tako so vrtičkarji skupaj s starši doživeli viteško dopoldne na gradu in spoznali, kakšno je bilo življenje v srednjem veku.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Otroci si z zanimanjem ogleduje opremo vitezov

Gaudeamus igitur

4. september 2000 – za mnoge povsem navaden dan, zame Dan D. Na ta dan sem se skozi, takrat zame velika, oranžna vrata osnovne šole Žužemberk podala v povsem nov svet – svet znanja, izzivov, pričakovanj – svet odraščanja. Svet, v katerem sem do danes vsak dan preživela vsaj sedem ur. In ni mi žal!

Zagotovo veste, da je vsak začetek težak, kajne? Tako je bilo tudi pri meni. Vse se mi je zdelo tako zapleteno, neznano. Le kaj naj počne mali ciciban v tako veliki hiši?, sem si mislila takrat. Prvi razred je bil na sploh prva velika prelomnica v mojem življenju. Spoznavaš nove ljudi, bodoče prijatelje, kar naenkrat imaš znanje, da odpreš knjigo in dejansko veš, kaj piše v njej. Kar naenkrat imaš dovolj znanja, da lahko vse svoje občutke strneš v stavke in jih zapišeš na bel papir.

Drugega razreda se ponavadi večina spominja po matematiki – ja, poštevanka! Drugi razred je bil zasut z množenjem in piflanjem tistih 2×2=4 pa 5×5 =25 in tako naprej. Živo se spominjam, kako sem takrat bila hvaležna za tisti navadni svinčnik, na katerem je bila napisana celotna poštevanka od 1 do 10. Kar koristen pripomoček, samo paziti si moral, da učiteljica ni odkrila tvojega skrivnega vira znanja, pa si pri poštevanki naravnost blestel. A kaj, ko je rek »Kar se Janezek nauči, to Janez zna!« tako zelo resničen. Četudi si s čudežnim svinčnikom lahko dosegel nemogoče pri poštevanki, se je v naslednjih razredih izkazalo, da pa le ne bi bilo slabo, če bi dejansko znali poštevanko. Tako lahko po osmih letih šolanja z zagotovostjo trdim, za vse bodoče generacije, da se učenju poštevanke pač ne da in ne sme izogniti!

Po štirih letih guljenja šolskih klopi smo se s sošolci »presedli« na stopničko višje. Pravzaprav je bilo to 20 stopnic, če sem bolj natančna. Toliko jih je namreč, če greš iz pritličja v prvi »štuk« na naši šoli. Ja, višja stopnja, želja vseh, ki so na nižji stopnji. Peti razred je najbolj prelomen; kar naenkrat iz največjega med najmanjšimi postaneš najmanjši med največjimi. Šok je lahko več kot očiten in traja da se navadiš. A ko se navadiš, ugotoviš, da si že v devetem razredu!

Skozi teh osem let, preživetih v tej stavbi sem odkrila kar nekaj zanimivosti. Predvsem pa se zdaj bolj kot kdajkoli strinjam z gospodom Murphyjem, ki je podal kar nekaj zanimiv zakonov; npr., ko imaš naporen teden, ko ti učitelji težijo s sto in eno obveznostjo in se ti priden zavzeto učiš tri predmete, je možnost, da boš vprašan četrtega, ki se ga slučajno ne učiš … 100%! Naslednje, kar želim izpostaviti, so učbeniki. Ne vem, če se je kdo zares poglabljal v njihovo vsebino v teh osmih letih, ampak lahko vam povem, da so učbeniki pravzaprav napisani za tiste, ki snov že znajo in da je vsaka še tako preprosta ideja razložena s tisoč in enim nerazumljivim pojmom!

No, pa še nekaj nasvetov za naše zanamce; dragi moji, ne glede na to, koliko se učite, nikoli ni dovolj. In ponavadi je že tako, da nalog, ki jih znaš rešiti, v testu kajpak ni, in da ti vsaka rešitev naloge postane kristalno jasna takoj, ko test oddaš. Najbolj pa je seveda zanimiva primerjava fizike in matematike; če boste le dovolj dolgo premlevali in tuhtali, boste na koncu ugotovili, da lahko katerikoli izraz postane povsem identičen kakšnemu drugemu. Ja, to je to. Problemi in problemi. A na srečo so tu naši učitelji, ki nam pomagajo reševati probleme, ki pa jih (roko na srce) dejansko ne bi bilo, če ne bi bilo učiteljev, mar ne? Pa dovolj o mojem doživljanju osnove šole.

Življenje je kot vreme. Včasih sončno, ko nam gre vse po načrtih, včasih delno oblačno, ko ugotovimo, da nam vse le ne bo šlo tako gladko, kot smo si zamislili, včasih pa kar od nekje prihrumi vihar preizkušenj, ki nas obtežijo, spravijo na tla. Ker vem, da bo tudi v nadaljevanju našega šolanja in v življenju na splošno veliko takih viharjev, bi za konec rada povedala naslednjo misel; Kaj stori ptica v viharju? Ne drži se veje, ampak sledi viharju! Sledimo tudi mi vsem našim preizkušnjam, ne borimo se proti njim, pač pa se potrudimo, da ko bo vihar minil, da se bomo ponovno postavili na noge in šli s pokončno glavo še bolj samozavestni, izkušeni naprej v življenje. Generacija 2008, srečno!

Jerneja Filipič, 9.b

Varovanci s posebnimi potrebami na obisku pri veziljah

Varovanci so pomladi obiskali vezilje, ki imajo tečaj vezenja čez zimo pod mentorstvom Mihaele Ožbolt. Varovanci so iz različnih vasi v Občini Žužemberk, v skupini sta 2 fanta:Andrej Legan iz Žužemberka in Jože Hrovat iz Dešeče vasi in 3 dekleta: Danica Gliha z Jame, Anita Anžlin iz Mačkovca in Milka Rugelj iz Dešeče vasi. Povabljeni so bili zato, da si ogledajo sami neposredno, kako vezilje ustvarjajo z različnimi načini vezenja lepe izdelke, ki potem krasijo domove in se razkazujejo na razstavah. Z zanimanjem so spremljali delo spretnih rok in tudi sami poskusili ali pa že izdelovali, saj so nekateri tega že prav vešči. Moramo reči, da jih je bilo veselje gledati, kako si z voljo in potrpežljivostjo prizadevajo, da bi jim uspelo in ob pohvali so jim lica kar zardijo in se nasmejejo od zadovoljstva.

Danica Gliha z Jame je izvezla te čudovite rože

Mentorica je povedal, da so pač tokrat prišli pogledat in delat sem, na ta tečaj vezenja. »Sicer se pa sestajamo enkrat na mesec,« je nadaljevala mentorica prostovoljka Melita Jarc iz Dobrniča, sicer pa po izobrazbi socialna delavka, » in ob teh srečanjih imamo različne dejavnosti: tako hodimo na izlete, letos načrtujemo, da bi obiskali Plitvička jezera. Včasih obiščemo kakšnega obrtnika ali posvetimo popoldne pogovoru o dogodkih, ki so jih varovanci preživeli pred snidenjem.«

Lepo je, da taki ljudje niso zapuščeni, da se še najdejo osebe, kot je Melita, ki prostovoljno skrbi za te varovance s posebnimi potrebami, da niso osamljeni in zapuščeni. Tako si tudi taki, ki se ne znajdejo v nam vsakdanjem svetu, doživijo lepote našega sveta in se poskusijo v vsaj njim dostopnih veščinah, da tako zapolnijo prosti čas in se ne počutijo odrinjeni, ampak da so sredi življenja kot vsi mi ostali.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Francki v zahvalo

V deželi belih brez, pisanic in prijaznih ljudi,
tam, kjer se vsako vigred Zeleni Jurij rodi,
si pred nekaj desetletji na svet prišla tudi ti.

Že kot mlado dekle si svoj dom zapustila
in tvoja krajina je nov pridevnik dobila,
prej Bela se je kar čez noč v Suho spremenila.

A Lepa Anka – Belokranjka v tebi je ostala,
vesel nasmeh in dobro voljo ti je za doto dala,
ki si jo širokosrčno z drugimi deliti znala.

Tvoj globoki alt je v mnogih pesmih zadonel,
tvoj življenjski optimizem marsikoga je prevzel,
čut za solidarnost je v RK sadove imel.

Društvo upokojencev si vodila uspešno in predano,
vedno poskrbela si za telesno in duševno hrano,
rada si imela veselo družbo ob sebi zbrano.

Ljubezen do poezije je skovala mnoge stihe,
iz življenja – stisk in radosti, si črpala navdihe,
vtkala vanje solze si in smeh in vroče vzdihe.

Hvala, draga Francka, za tvoje dolgoletno delo,
naj bo današnje srečanje družabno in veselo,
tako, ki še dolgo v tvojem srcu bo živelo.

Za konec vsi ti kličemo: »Na zdravje!«
tebi posvečamo to nedeljsko slavje,
zaključila pomembno življenjsko si poglavje.

Ivanka Škrbe

Knjiga nam srce zmiga

Letos mineva 500 let od rojstva začetnika slovenskega pisnega jezika in književnosti Primoža Trubarja (1508-1595). Ali se Slovenci sploh zavedamo veličine tega moža? Ali sploh doumemo, koliko je storil za slovenski narod? Zgleda, da ne! Pred kratkim so namreč predlagali člani Trubarjevega društva, da bi se ljubljanska univerza imenovala po njem. Predlog je padel v vodo, niso ga sprejeli. Ali so še na delu temne sile katoliškega mračnjaštva, kot v je to bilo času preganjanja protestantov, posebej duhovnikov, za časa ljubljanskega škofa Tomaža Hrena (1560-1630), ko so pri nas gorele na grmadah protestanske knjige in tudi ljudje, za njih čarovnice. Podobno se je zgodilo še v času Hitlerja, ko so prav tako ravnali s knjigami Nobelovih nagrajencev in napredno usmerjenih pesnikov in pisateljev in tudi, kot v srednjem veku, sežigali ljudi, toda množično, v krematorijih. Tako so Nemci po zasedbi leta 1941 v dela Slovenije uničili reci in piši kar 2.800.000 (besedo: dva milijona osemsto tisoč knjig) in izselili 62.000 ljudi.

Kaj vemo o Primožu Trubarju? Največ še iz šole. Na kratko, ker je bolj pomembno, kaj je dobrega storil za nas, Slovence /Lubi Slouvenci/, ki nas je tako tudi prvi imenoval. Rodil se je na Raščici blizu Velikih Lašč. Lahko obiščete njegovo rojstno hišo, Trubarjevino, ki je vzorno urejena v kulturni hram, muzej. Kot 12-leten se poda na šolanje, najprej na Reko, nato v Salzburg in Trst, kjer sreča svojega mentorja in mecena škofa Bonoma, ki ga izobražuje in mu gmotno pomaga. Najprej mu da čez župnijo v Loki pri Radečah, nato nadaljuje šolanje na Dunaju. Službuje v Laškem in dvakrat v Ljubljani. Po prvem pregonu dela kot duhovnik v raznih nemškim mestih. Ko mora drugič zbežati kot najvišji predstojnik protestanske cerkve (danes se imenuje evangeličanska in ima največ privržencev Prekmurju), se naseli v Deredingenu, kjer umre in ga ob smrti počastijo kot uglednega, zaslužnega in izrednega moža. Še danes, po 500 letih, ima grob ob vhodu v cerkev in spominsko ploščo.

Zakaj častimo njegov spomin? Napisal je prvo knjigo v slovenskem jeziku Katekizem (1550) in dodal še Abecednik. To je velik dosežek: kajti s tem je postavil **temeljni kamen naše bitnosti**, uvrstil nas je med narode, ki gradijo svoje obstajanje na jeziku, s tem na kulturi, **govorim svoj jezik, torej sem**. Čeprav se je protestanskim knjigam potem slabo godilo,Tomaž Hren je prizanesel le Dalmatinovi Bibliji, se je dalje vse naslanjalo na Trubarjevo in njegovih malo mlajših sodobnikih izročilo, da so njihovi zanamci, izobraženci pisali v slovenskem jeziku. Vendar je bil Primož Trubar tisti, ki je prvi pokazal pot, po kateri morajo hoditi pisoči Slovenci **in s tem začel kot prvi postavljati tudi temelje naše državnosti.** Mi, kot majhen narod, smo najprej prav na kulturi utrjevali in izgrajevali svojo samobitnost in svojo samostojno državo, potem še le izbojevali tudi z orožjem v roki, in to od leta 1941-1945, pa dokončno v 10-dnevni leta 1991. Vendar skozi stoletja je bila kultura tista, ki nas je gor držala, pa tudi trdnost našega kmeta, ki se je zrasel s svojo rodno grudo in z vztrajnostjo, lahko bi rekli, s trmo oklepal svoje zemlje in jezika, tradicije: to je naše, tu smo mi gospodarji.

Tudi Anton Aškerc se je zavedal veličine in pomembnosti Primoža Trubarja, saj takole zaključi svojo pesem Slovenska legenda:

In ključ zarožlja in, glej, raj odprt
in Trubar ponižno pristopi …
Med slavnimi brati (pač mnogim na srd)
Bog sesti veli mu na klopi.

Primož Trubar (1508-1586), oče slovenskega knjižnega jezika

Prešeren, glej, tam mu naproti hiti:
»Naj bom jaz tvoj prvi častitelj!
Iz narodne smrtne, stoletne noči
na delo si prvi buditelj!

S svojim delom je Primož Trubar postavil temelje slovenskemu knjižnemu jeziku in naši književnosti, s tem pa tudi kulturne temelje, na katerih smo lahko kot majhen narod gradili našo državotvornost in zato bo njegovo ime spoštovano, dokler se bo glasila slovenska beseda.

Besedilo: Rudi Cerkovnik

Jubilej Suhokranjskih poti

30.številka

12. julija je minilo natanko sedem let od takrat, ko je izšla prva številka Suhokranjskih poti. Od takrat smo s skupnimi močmi izdali 30 številk., kar je lep dosežek uredniškega odbora. Ob tej priliki se zahvaljujem županu Francu Škufci , članom Občinskega sveta, občinski upravi, zunanjim sodelavcem, lektorju ter nenazadnje uredniškemu odboru za podporo, predano delo in skrb pri informiranju občanov.

Urednik Slavko Mirtič

Spoštovani občani in občanke ter vsi prijatelji kolesarstva!

Tudi letos bodo na naših Trških dneh sodelovali mladi kolesarji v kategorijah, mlajši in starejši mladinci. Za njih smo pripravili enodnevno mednarodno KOLESARSKO DIRKO PO SUHI KRAJINI 2008, ki bo letos potekala tudi po Ajdovški planoti. Ta dirka šteje tudi za pokal Slovenije. Mladi kolesarji prihajajo iz slovenskih kolesarskih društev, nekaj ekip pa bo prišlo tudi iz tujine: Bosne in Hercegovine in Hrvaške. Ti fantje redno trenirajo in so na tekmovanju ravno tako borbeni in tako vztrajni kot profesionalci. Dosedanji vtisi, ki so jih odnesli mladi kolesarji in njihovi spremljevalci iz Suhe krajine so odlični.

Naš namen je, da tem mladim ljudem in njihovim spremljevalcem pokažemo Suho krajino v celoti ter da tu žive dobri in prijazni ljudje. Dirka bo **v soboto, 12. julija** in sicer dopoldne **ob 09. uri** na progi **Žužemberk – Prevole – Hinje –Lopata - Veliko Lipje – Lašče – Dvor – Sadinja vas – Boršt – Veliki Lipovec – Dolnji Ajdovec – Sadinja Vas - Žužemberk** v dolžini 73 km.

Ob tem vas prosimo sledeče:

- pridite in jih pozdravite ob cesti. Nič ni narobe, če jih pričakate **s harmoniko** ali kakšnim drugim glasbilom. Športno **navijajte in zaploskajte** kolesarjem;
- **pazite na otroke in živali**, da ne bodo uhajali na cesto v času, ko gre kolona skozi vašo vas, kajti hitrosti kolesarjev so zelo velike. Veliko padcev se je že zgodilo zaradi prestrašenega psa, ki je ušel na cesto med dirko;
- **pomagajte v času dirke vzdrževati red ob cesti**;
- **ne zavijate z bilo kakšnim vozilom na cesto v času dirke**, predvsem iz stranskih poti in iz nepreglednih ovinkov in **obvezno upoštevajte navodila rediteljev**;
- tekmovalcev med dirko **ne polivajte** z vodo;
- **izobesite zastave in polepšajte svoj kraj**. Udeleženci bodo odnesli vtise o vašem kraju v svet in se bodo še vračali. Lepo okrašen napis ob progi, ki vzpodbuja ali pozdravlja tekmovalce, je nekaj najlepšega.

Upamo, da boste naše napotke upoštevali. Naša največja želja je, da se ti mladi športniki vrnejo domov iz Suhe krajine zdravi in polni lepih doživetij.

Vam pa želimo veliko športnih užitkov ob spremljanju tekmovanja.

Organizacijski odbor kolesarske dirke

RADIOKLUB ŽUŽEMBERK

Antene postavljene in pripravljene za tekmovanje

Čeprav zima ni bila z veliko količino snega, je močan veter na Korenovem hribu nad Ajdovcem, kjer imamo postavljen kontejner in antene za tekmovanja, naredil veliko škode. Bil je tako močan, da je zvil drog in rotor za obračanje antene ter uničil anteno za 144 MHz in za 1,3 GHz. K sreči so kabli ostali nepoškodovani in tudi antena za 432 MHz je ostala v zadovoljivem stanju, čeprav je pristala med vejevjem.

Kot vsako leto smo si tudi letos postavili plan, ki nas vodi preko leta. Kot prvo je bila akcija za čisto okolje. V to akcijo pa smo umestili tudi popravilo anten, popravilo kontejnerja in antenskih vodnikov. Akcijo smo načrtovali za konec marca, a nam vremenski pogoji niso bili naklonjeni. Tako smo kar večkrat akcijo prestavili. Ker med tednom ostali člani niso mogli sodelovati, sem jaz in Olga uspela dvakrat med tednom, ko se je vreme nekoliko izboljšalo, da sva antene odvila in jih razstavila in tako pripravila za popravilo. Poleg tega pa sva požagala vejevje.

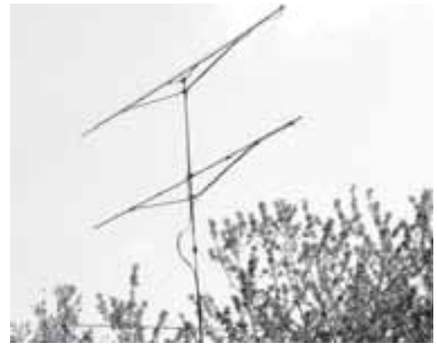

Pogoj za dolge zveze visoko postavljene antene

Končno smo v soboto, 26. aprila, uspeli izvesti akcijo. V akciji je sodelovalo sedem članov in ena članica. Čeprav smo se domenili, da se dobimo po eni uri popoldne, smo trije tja odšli že pred dvanajsto, ker smo se bali, da nas preseneti kaka nevihta, ki po vremenski napovedi niso bile izključene. Delo smo si razdeli. Tako so eni čistili okolico in vejevje naložili na kupe, članica Olga je pripravljala obrok in skrbela za žejne, ostali pa smo poprijeli za popravilo in preizkušanje anten. Ko so bile antene pripravljene, je prišlo na vrsto postavitev antenskih stebrov. Najbolj nas je namučil drog, ki je dolg petnajst metrov, na njem pa sta dve anteni. Ko smo to uredili, nas je čakala še antena za 144 MHz, ki je na drogu dolgem dvanajst metrov. Na koncu nas je čakal še preizkus, ki je dokazal, da so antene pripravljene za tekmovanja.

Po šestnajsti uri smo z deli zaključili nasmejani in dobre volje, ker smo opravili delo, ki smo ga načrtovali že pred mesecem. Prižgali smo kupa z vejami, žerjavico pa uporabili za peko krompirja. Pristna domača kapljica, pečen piščanec in krompir so nam po zaključnih delih teknili.

D. Mikec

Žužemberčani uspešno zaključili sezono

Odbojkarji OK KEKO Žužemberk so doma na zadnji tekmi s porazom 1:3 izgubili proti favorizirani in prvo uvrščeni ekipi Sip Šempetra in z osvojenim četrtim mestom uspešno zaključili sezono.

Žužemberčani so pred številnimi gledalci odigrali zadnjo tekmo v letošnji sezoni z vodilno ekipo, ki pa so jo letos na domačem parketu že premagali.

Mlada in močno pomlajena odbojkarska vrsta OK Kekoopreme Žužemberk je slabše začela prvi niz, ki se je končal z zmago gostov. V drugem nizu je sledil preobrat, Žužemberčani so pod vodstvom in mirno taktiko trenerja Nejca Rojc strnili vrste, z vrsto menjavami in pogumno igro pa so v drugem nizu rezultat izenačili. V tretjem in četrtem nizu se je po izredno izenačeni igri in menjavah v vodstvu, zlasti v končnicah pokazala boljša zbranost gostov, ki so v odločilnih trenutkih, pa tudi ob podpori nerazumnih sodniških odločitev, niza končali z minimalno prednostjo. Trener Nejc Rojc je vesel napredka v tehniki in taktiki, uveljavili so se mladi domači igralci, ki so ob podpori veteranov dosegli zastavljene cilje.

OK Kekooprema Žužemberk, ki velja sicer za valilnico dobrih in izvrstnih odbojkarjev, ima na parketu vrsto ekip, s katerimi dosegajo lepe rezultate. V Žužemberku je zanimanje za odbojko veliko, zato je poudarek namenjen zlasti njim, je dodal trener Nejc Rojc. *Foto: S. M.*

Zahvala

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, tašča, teta in babica

Jožefa Mohorčič

iz Prapreč 11, Žužemberk

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvala velja sodelavcem pošte PE Novo mesto, Žužemberk, Dvor in Hinje, delavkam FS, vsem vaščanom Prapreč, Žužemberškim pevcem za zapete žalostinke. Posebna zahvala pa ga.Francki Ožbolt za besede slovesa, ter pogrebni službi Novak iz Rebri.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči sin Franci in hči Milena z družinama!

Zahvala

V 61. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Alojz Šuštaršič

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi osebju na oddelku onkološke bolnice, osebni zdravnici Zdenki Ropret, pevcem, govorniki Ljubi Šenica, pogrebni službi Novak, gospodoma župnikoma, Franciju Vidmarju in Franciju Godcu za lepo opravljen obred.

Žalujoči:Vsi njegovi

Zahvala

Po dolgi in težki bolezni je v 75. letu za vedno odšel od nas

Rudolf Skrbe, starejši

Stavča vas 33

Hvala vsem sorodnikom, vaščanom, sodelavcem, prijateljem in znancem za
izrečena sožalja, molitve, darovano cvetje, sveče, svete maše in vsem, ki ste ga
pospremili na njegovi zadnji poti.
Zahvaljujemo se tudi osebju Zdravstvene postaje Žužemberk, osebju nevrološkega oddelka Bolnišnice Novo mesto ter osebju Doma starejših občanov iz Novega mesta, ki ste mu lajšali bolečine in stali ob strani v hudih trenutkih bolečin.
Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Šentvida, Stanetu Mavru in pogrebni službi Novak z Rebri.
Vsakemu posebej in vsem skupaj še enkrat hvala.

Vsi njegovi

Zahvala

V 77. letu starosti nas je zapustil naš

Jože Longar - Rojčev

Dolga vas 22, Žužemberk

Ob njegovem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in svete maše.

Vsi njegovi

IN MEMORIAM

Anton Jakoš

V sredo, 28. maja, je v 80. letu starosti v Gospodu zaspal upokojeni duhovnik novomeške škofije Anton Jakoš iz Roženberka 4. Farani Žužemberka smo ga spoznali kot mladega duhovnika, doma iz Šentruperta leta 1966, ko je nastopil duhovniško službo v župniji Žužemberk. Njegova prva naloga je bila zbrati žužemberške farane v novi cerkvi, za kar si je prizadeval vrsto let. Ogromno napora je vložil za pridobitev papirjev za predvideno gradnjo nove cerkve, pa tudi obnovi med vojno požganega župnišča in župnijske cerkve sv. Mohorja in Fortunata, ki je v tistem času postalo osrednje politično vprašanje prestižnega pomena. Žal s svojim vztrajnim delom in osebnim zalaganjem ni uspel, še več, ideološka svinčenost in vse kar se je dogajalo v tistih časih je župnika Jakoša duševno utrdila in ga hkrati telesno zelo utrudila in izčrpala. Antona Jakoša se bomo župljani spominjali kot pokončnega moža in dobrega dušnega pastirja. Njegove besede so bile zrele in preproste. Spominjali se ga bomo kot duhovnika, ki je na svoji duhovniški poti ob poučevanju v verskem nauku vzgojil na stotine mladih. Bil je strog in hkrati zelo prijetnega, odprtega in vedrega značaja. Veselil se je napredka župnije in se rad vračal med farane, tudi po letu 1976, ko je odšel na novo dolžnost. Kljub hudi bolezni, ki ga je pestila v zadnjih letih, ni izgubil upanja za dobro in lepo ter željo po novih spoznanjih. Pokopan je v grobu svojih staršev v Šentrupertu, kjer je našel svoj mir in večni pokoj. Naj mu bo gospod, ki mu je vse življenje zvesto služil, bogat plačnik v nebesih.

Z veliko hvaležnostjo se v molitvi spominjamo njegovega lika župljani, pa tudi njegovi ministranti in učenci. *S.M.*

IN MEMORIAM

Viktor Koncilja

Viktorja Koncilje, gasilca in prijatelja z veliko začetnico, ni več.

Ko smo bili vsi pričakovanju prihoda toplega poletja, nas je presenetila presunljiva novica, da se mu je v 57. let starosti izteklo življenje. Na kraju, katerega je močno ljubil in v zadnjih letih tam preživel tudi večino svojega časa, je v letih, katere bi lahko najbolje izkoristil tako za sebe, kot za svojo družino, tragično preminul. Njegov prehitri odhod iz vrst, poštenih in delavnih gasilcev, je vse občane močno presenetil, saj tega ob njegovi veliki volji do življenja, nihče od ni pričakoval.

Rodil se je v pošteni kmečko delavski družini leta 1951. V cvetu svoje rane mladosti je vstopil v gasilske vrste in se leta 1963 že kot mladinec vključil v vrste Prostovoljnega gasilskega društva Dvor. V času njegovega vestnega delovanja v društvu je kmalu po vstopu opravil tečaj za izprašanega gasilca. S svojim izobraževanjem v gasilskih vrstah je napredoval v gasilca in zatem z nadaljnjim izobraževanjem pridobil naziv nižjega gasilskega častnika 1. stopnje.

V gasilskih vrstah je bil poznan kot eden najbolj vestnih članov društva. Tekom svojega članstva je v mlajših letih aktivno udeleževal vseh tekmovanj z ekipami PGD Dvor, v kasnejših letih pa je svoje znanje rad prenašal na podmladek članov društva in sicer v obliki mentorstva ali pa kot izkušeni gasilec.

S svojim delom za gasilstvo je navdušil tudi obe svoji hčeri in ju uspešno vpeljal med člane dvorskih gasilcev. Kot da ti to ni bilo dovolj, je za gasilstvo navdušil tudi obe svoji vnukinji, kateri sta mu bili v zadnjem času dejansko največji ponos v življenju.

Kljub svoji hudi bolezni se gasilstvu ni izneveril vse od vstopa v naše vrste. Vedno in povsod se je zavzemal za gasilstvo, za pošten in delaven odnos med gasilci in pomoč vsem prebivalcem lepe naše doline ob reki Krki, katero je tudi neizmerno ljubil vse z neizmerno željo, po čim boljšem življenju Suhokranjcev v tej dolini.

Aktivno je sodeloval pri obnovi gasilskega doma, kakor tudi pri nabavi nujno potrebne gasilske opreme.

Pri svojem udejstvovanju v gasilskih vrstah, je prejel veliko število odlikovanj in priznanj, tako s strani dvorskih gasilcev, kot gasilske zveze Novo mesto in Gasilske zveze Slovenije.

Kot vestni občan in dvorski gasilec se je aktivno udeležil tudi vseh priprav za samostojno Slovenijo. Prav tako se je udeležil tudi osamosvojitvene vojne kot rezervni miličnik oziroma policist in tudi za ta svoja srčna dejanja prejel odlikovanja. Za opravljeno delo kot član zveze borcev Žužemberk bo ostal v trajnem spominu tudi v njihovem združenju.

Za vedno ga bomo ohranili v naših srcih, člani pa se ga bomo spominjali kot zagretega gasilca, ki mu nobena naloga ni bila pretežka.

Vik , hvala ti!

Gasilci in gasilke PGD DVOR

POZNATE VAŠ KRAJ

Fotografija v zadnji številki Suhokranjskih poti je bila pretrd oreh za naše bralce, saj se ni prepoznal nihče. Tokrat objavljamo znameniti lipi, ki sta še posebej zaščiteni in vredni ogleda.

Če prepoznate kraj, kjer rasteta, pošljite odgovor na:

Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom : »Poznate vaš kraj?«

Čaka vas zanimiva nagrada našega sponzorja.

Iskrice malo drugače

Vseeno je: ali greš skozi življenje hitro ali počasi, vedno prideš 'do cilja'.
Občin toliko smo dobili, da bodo kmalu v Žvenglovcu župana volili.
Zgodovina je učiteljica, ki ustvarja le ponavljavce, to je klavce.
Današnja mladina tako živi, da ne na peči, temveč za računalnikom zaspi.
Šola je težka, čeprav je ni treba nositi.
Bogatinom ni mar, da morajo reveži kupovati celo kruh za drag denar. *R. Cer.*

SPONZOR

GOSTILNA ZUPANČIČ

Gostgrad d.o.o.

Grajski trg 4, Žužemberk

07/ 3087290

e-mail: gostgrad@volja.net

Odkrivamo stare fotografije

Na prejšnje nagradno vprašanje je pravilno odgovorila Nina Zaletelj iz Šmihela 27, ki mladeničev s predvojne fotografije sicer ni prepoznala, je pa pravilno navedla, da je hrib sv. Petra visok 888 m. Fotografija prikazuje skupino mladeničev slikano s kaplanom Jenkom pred cerkvijo sv. Petra. Poleg g. Jenka pa so na fotografiji tudi Ivan Mrvar, po domače Zajčev, Tone Rogelj, Ivan Mrvar, Stane Judnič in še nekateri mladeniči iz Žužemberka. Fotografijo nam je poslala Anica Mrvar z Jame pri Dvoru. Nagrado, ki jo podarja Pekarna Kastelic, Lea Kastelic s.p. , bo nagrajenka prejela po pošti.

Tokrat objavljamo fotografijo slovesnosti in doma društva, ki v letošnjem letu praznuje visoko, 120-letnico delovanja. Navedite le ime društva in nagrada, gostilne Pri gradu bo vaša.

Nagradna križanka

Reševalci ste tokrat poslali rešenih 14 križank. Za nagrade so bili izžrebali: 1. Anica Novak, Baragova 15, 8360 Žužemberk; 2. Anton Kocjančič, Boletova 45 , 1000 Ljubljana; Štefka Murn; Dvor 66, 8361 Dvor. Nagrajencem uredništvo čestita, nagrade prejmete po pošti.

Rešitev križanke iz 30. številke pošljite na naslov; Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do **9. septembra 2008.**

SPONZOR

LAURA BAR

Andreja Jelen s.p.
8361 Dvor
031 334 354

					PLESTE-NJAK JAN	RAZLIČNA SAMOGLA-SNIKA	13. IN 24. ČRKA	VNETJE POSRČNI-CE	TALNA VODA	JAN MABUSE	2. IN 3. SAMOGLA-SNIK
					MESTO V ŠPANIJI OB REKI CIDACOS	DEL TELESA	DANIEL LAGKHNER / 2. SOLM. ZLOG			GORA V SAVINJ-SKIH ALPAH	MAX ADLER
DANIEL POWTER				KMETIJSKI STROK. / PAUL ELUARD							
ENAKA SAMOGLA-SNIKA			POKR. V SLOVENIJI (LJUTO-MER)								
PJOTR ČAADAJEV			1 / FR. IGRALKA BARBARA				MAD. PES. KAROLY / HALOG. DER. MET. IN ETANA				
REKA V KAZAH-STANU				REKA V JZ AZIJI / NIZO-ZEMSKA							DRAG KAMEN
ŽIVLJ. RAVEN									GRŠKA ČRKA		
PROSTOR ZA SEKANJE						ENRIQUE IGLESIAS / MADŽ. M. IME PAVEL			10. IN 17. ČRKA / VRBA, IVA		
	MESTO PRI LJUBLJANI / VEZNIK				SL. TRADIC. JED						
... TEA				LJUDO-ŽEREC							
NIKALNICA				ITAL. PEVKA							SESTAVILA PETRA KASTELIC

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si.
TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič, uredniški odbor: Slavko Gliha, Ljuba Nose, Mojca Papež in Vlado Kostevc. Zunanji sodelavci: Darko Pucelj, Polona Seničar, Miloš Kecman in Petra Kastelic. Lektor: Rudi Cerkovnik. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: GRAFIKA Novo mesto d.o.o. Tisk: Kastelic Zvone, s.p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov.